

Prezident İlham Əliyev 6 sayılı seçki məntəqəsində səs verib

Bax 2

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Prezident İlham Əliyevi təbrik edib

Bax 3

"Keçirilən exit-pollərin nəticələri partiyamızın qələbə çaldığını göstərir"

Bax 3

İlham Əliyev

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 026 (5991) 10 fevral 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Bax 8

AZƏRBAYCANDA SEÇKİLƏR AZAD VƏ DEMOKRATİK ŞƏKİLDƏ BAŞA ÇATDI

"AJF Associates Inc." şirkəti seçkilərdə apardığı "exit-poll"un nəticələrini açıqlayıb

Bax 5

Amerika Birləşmiş Ştatlarının "AJF Associates Inc." şirkəti növbədənkenar parlament seçkilərində apardığı "exit-poll"un nəticələrini açıqlayıb.

İordaniyalı müşahidəçi: Məntəqələrdə seçicilər üçün hər şeyin yüksək səviyyədə təşkil edildiyinin şahidi oldum

Bu gün Azərbaycanda keçirilən seçkilər zamanı apardığım müşahidələr göstərir ki, hər şey normal vəziyyətdədir. Müxtəlif ölkələrdən müşahidəçilərin, jurnalistlərin prosesi izləməsi və işıqlandırması seçkilərin şəffaf keçməsinin...

Bax 11

Xarici parlamentarilər: "Seçkilərdə heç bir problem və maneələrlə qarşılaşmadıq"

Bax 7

"Pulman" otelində xarici müşahidəçilərin 9 fevral 2020-cildə keçirilən parlament seçkiləri ilə bağlı mətbuat konfransı keçirilib. SİA xəbər verir ki, mətbuat konfransında çıxış edən müşahidəçilər bildiriblər ki, onların Bakıda olmalarının səbəbi parlament seçkilərini müşahidə etməkdən ibarət olub.

Türkiyə KİV-ləri Azərbaycanda keçirilən seçkiləri geniş işıqlandırır

Türkiyənin aparıcı kütləvi informasiya vasitələri fevralın 9-da Azərbaycanda keçirilən Milli Məclisə seçkilərlə bağlı geniş materiallar yayırlar. Materiallarda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin, birinci xanım Mehriban Əliyevanın və ailə üzvlərinin səsvermədə iştirakı öz əksini tapır.

Bax 11

"Parlament seçkilərinə ictimai maraq böyük idi"

Bu gün Milli Məclisə seçkilər keçirilib. 125 dairənin 5573 seçki məntəqəsi seçicilərin səs verməsi üçün hazır vəziyyətə gətirilmişdi. SİA-nın məlumatına görə, bunu Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov deyib. M.Pənahov bildirib ki, seçkilərə həm Azərbaycan ictimaiyyəti, həm də beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən böyük maraq göstərildi.

Bax 3

İsrailli müşahidəçi: "Seçkilər şəffaf və demokratik şəraitdə keçdi"

Bax 7

Əli Kərimli - gerçək avantürəçilik nümunəsi!

Bax 14

"Barselona" yeni hücumçu axtarır

Bax 16

Prezident İlham Əliyev 6 sayılı seçki məntəqəsində səs verib

Fevralın 9-da Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilər keçirilir. AZƏRTAC xəbər verir ki, səsvermə prosesinin başladığı ilk dəqiqələrdən Bakı şəhərinin 29 sayılı Səbail seçki dairəsinin 6 nömrəli orta məktəbdə yerləşən 6 sayılı seçki məntəqəsində canlanma müşahidə olunurdu.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri səs vermək üçün bu seçki məntəqəsinə gəldilər.

Prezident İlham Əliyev səsvermə otağına daxil olub seçki bülletenini alaraq kabinetə keçdi və sonra bülleteni qutuya saldı. Bu anı respublikamızın və xarici ölkələrin mətbuat orqanlarının, televiziya kanallarının nümayəndələri izlədilər.

Sonra birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri səs verdilər. Qeyd edək ki, Bakı şəhərinin 29 sayılı Səbail seçki dairəsinin 6 sayılı seçki məntəqəsində 574 seçki qeydiyyatına alınıb. Bu seçki dairəsi üzrə 20 namizəd mübarizə aparır.

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Prezident İlham Əliyevi təbrik edib

Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan fevralın 9-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə telefonla zəng edib.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycanda keçirilən parlament seçkilərində Prezident İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi Yeni Azərbaycan Partiyasının qələbə qazanması münasibətilə dövlətimizin başçısını təbrik edib,

yeni parlamentə fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Prezident İlham Əliyev göstərilən diqqət və təbrikə görə minnətdarlığını bildirib.

Dövlət başları Azərbaycanla Türkiyə arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bütün istiqamətlərdə bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə əminliklərini ifadə edib və yaxın zamanlarda yeni təmasların davam etdirilməsi haqqında qərara gəliblər.

“Keçirilən exit-polların nəticələri partiyamızın qələbə çaldığını göstərir”

“Növbədənəkar parlament seçkiləri başa çatdı. Keçirilən exit-polların nəticələri partiyamızın qələbə çaldığını göstərir”. SİA-nın verdiyi məlumata görə, bunu Baş nazirin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədr müavini-İcra katibi Əli Əhmədov özünün “Facebook” səhifəsində yazıb. Ə.Əhmədov bildirib ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının növbəti qələbəsi ilə partiyanın üzvlərini təbrik edə bilər: “Qalib gəlmiş namizədlərimizi ürəkdən təbrik edərim. Partiyamızın möhtəşəm qələbəsinə böyük töhfə vermiş çoxsaylı könüllülərimizə ayrıca təşəkkürümü bildirirəm. Partiyamıza və onun namizədlərinə, Prezidentimizin siyasətinə səs vermiş bütün seçicilərimizə minnətdarıq”. Qeyd edək ki, fevralın 9-da Azərbaycanda növbədənəkar parlament seçkiləri keçirilib. Seçkilərdə 1314 nəfər namizəd iştirak edib. Namizədlərdən 246 nəfəri 19 siyasi partiyanın təmsilçisidir, 1057 nəfəri fərdi qaydada namizədliyini irəli sürüb, 11 nəfərin namizədliyi isə təşəbbüs qrupu tərəfindən irəli sürülüb. Seçki günü ərzində Azərbaycanda 125 dairə üzrə 5426 daimi seçki məntəqəsi fəaliyyət göstərib. Seçkilərin gedişini 883 beynəlxalq və 77 790 yerli müşahidəçi izləyib. Yerli müşahidəçilərdən 35 152-i siyasi partiyaların müşahidəçiləridir. Beynəlxalq müşahidəçilər 58 ölkəni və 59 təşkilatı təmsil edib.

YAP-ın seçkilərlə bağlı məlumatı

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə 9 fevral 2020-ci ildə keçirilmiş növbədənəkar seçkilər başa çatmışdır. SİA-nın verdiyi məlumata görə, seçkiləri izləyən çoxsaylı beynəlxalq və yerli müşahidəçilərin rəyi seçki prosesinin azad, demokratik, şəffaf şəraitdə ölkənin qanunvericiliyinə tam uyğun olaraq keçirildiyini sübuta yetirir. Seçkilərdə 1300-dən yuxarı namizədin iştirak etməsi deputat mandatı uğrunda mübarizənin yüksək rəqabət şəraitində aparılmasından xəbər verir.

“Daha güclü Azərbaycan naminə” çağırışı ilə seçkilərə qatılan Yeni Azərbaycan Partiyası 123 dairədə qeydiyyatdan keçmiş namizədi ilə geniş və əhatəli seçki kampaniyası aparmağa müvəffəq olmuşdur. Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin xalq arasında yüksək şəxsi nüfuzu, həyata keçirdiyi siyasətin möhtəşəm nəticələri, ölkə iqtisadiyyatının sürətli inkişafı, əhalinin rifahının yüksəlməsi, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə mövqelərinin daha da möhkəmlənməsi, uğurla davam edən genişmiqyaslı islahatlar Yeni Azərbaycan Partiyasının sözügedən seçkilərdə istinad etdiyi əsas məqamlar olmuşdur. Qeyd etmək yerinə düşər ki, seçkilərə şəxsi keyfiyyətləri sayəsində insanlar arasında böyük nüfuz qazanmış layiqli namizədləri ilə qatılan Yeni Azərbaycan Partiyasının seçki kampaniyasının uğurla həyata keçirilməsinə partiyanın çoxsaylı üzvləri və könüllüləri də böyük töhfə vermişlər.

Seçkilərin gedişatını izləyən bir sıra mötəbər beynəlxalq sorğu mərkəzlərinin (exit-poll) verdikləri açıqlamalar Yeni Azərbaycan Partiyasının Milli Məclisə növbədənəkar seçkilərdə əhəmiyyətli uğurlar qazandığını söyləməyə əsas verir.

Yeni Azərbaycan Partiyası bu seçkilərdə səsvermənin gedişini özünün çoxminli müşahidəçiləri ilə geniş şəkildə izləmişdir. Onların verdiyi məlumatlara görə seçkilərə qatılmış bəzi namizədlər və onların tərəfdarları səsvermə prosesini pozmağa, müxtəlif təxribatlarla demokratik və azad keçirilən seçkilərə kölgə salmağa cəhdlər göstərmişlər.

Yeni Azərbaycan Partiyası bu seçkilərdə onun irəli sürdüyü namizədlərə və nəticə etibarilə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin siyasətinə səs vermiş vətəndaşlarımıza dərin minnətdarlığını ifadə edir və əmin olduğunu bildirir ki, Milli Məclisin yeni tərkibi ölkəmizdə həyata keçirilən islahatlara öz dəyərli töhvəsini verəcəkdir.

Mixail Finkel: “Azərbaycanın seçki sistemi İsraildəkindən daha mütərəqqi və etibarlıdır”

Azərbaycanda parlament seçkiləri mənə də xoş təəssürat oyadı. Bu seçkilər bütün beynəlxalq standartlara uyğundur. Seçkilər demokratik, çoxpartiyalı sistem transparentdir. Təkrar səsvermələrin qarşısını almaq üçün seçicilərin barmaq izlərinin götürülməsi məni əməlli-başlı təccübləndirdi. Deyə bilərəm ki, sizdə səsvermə sistemi İsraildəkindən daha mütərəqqi və etibarlıdır.

Bu sözləri Azərbaycanda parlament seçkilərini müstəqil müşahidə edən tanınmış politoloq, hüquqşünas alim, beynəlxalq münasibətlər sahəsində ekspert Mixail Finkel söyləyib. O deyib: “Sizdəki bülletenlər eynən İsraildə olduğu kimidir, səsvermə sistemi də eynən bu cürdür. İstirahət günü olmasına, soyuq və küləkli hava şəraitinə baxmayaraq vətəndaşların yüksək fəallıq nümayiş etdirməsi, müxtəlif yaşda insanların seçki məntəqələrinə axışması mənə böyük təəssürat oyadı. Diqqətəlayiq məqamlardan biri də budur ki, gənclər səs verərkən ölkənin gələcəyinin qurulmasında iştirak etdiklərini dərinləndirən hiss edirlər”.

ATƏT müşahidəçisi: “Seçkidə neqativ hal qeydə alınmayıb”

ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları Bürosunun (DTİHB) nümayəndələri 81 sayılı Beyləqan seçki dairəsinin 4 sayılı seçki məntəqəsində seçkiləri müşahidə ediblər. ATƏT DTİHB müşahidəçisi Halogh Nora Beyləqanda AZƏRTAC-ın bölgə müxbirinə müsahibəsində seçki prosesində neqativ halın qeydə alınmadığını bildirib: “Hər şey yaxşıdır, neqativ hal qeydə alınmayıb. Hər şey qaydasındadır”. Qurumun digər müşahidəçisi Pavel Kuznatsov da seçicilərin aktivliyinin normal olduğunu deyib.

“Parlament seçkilərinə ictimai maraq böyük idi”

Bu gün Milli Məclisə seçkilər keçirilib. 125 dairənin 5573 seçki məntəqəsi seçicilərin səs verməsi üçün hazır vəziyyətə gətirilmişdi. SİA-nın məlumatına görə, bunu Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov deyib. M.Pənahov bildirib ki, seçkilərə həm Azərbaycan ictimaiyyəti, həm də beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən böyük maraq göstərildi. MSK sədri vurğulayıb ki, MSK bütün Azərbaycan vətəndaşlarının bu prosesə qoşulması üçün lazımi addımları atıb: “Mərkəzi seçki Komissiyasına daxil olan şikayətlərin və müraciətlərin sayı xeyli azalıb. Parlament seçkiləri ilə bağlı cəmi 47 müraciət daxil olub. Namizədlər üçün lazımi şərait yaradılıb və onlar sosial şəbəkələrin də imkanlarından geniş istifadə edib. MSK namizədlərin sosial şəbəkələrdəki fəaliyyətinə nəzarət etməyib. Hesab edirəm ki, biz doğru mövqedə idik, çünki biz nə ictimaiyyətdən, nə də beynəlxalq qurumlardan heç bir irad almadıq, ek-

sine onlar bunu alqışlayıblar. Namizədlər fəallıq göstərərək seçiciləri ilə aktiv görüşlər keçirib”.

M.Pənahov bildirib ki, parlament seçkiləri ilə bağlı sosial şəbəkələrdə olan bütün məqamlar çox ciddi şəkildə araşdırılacaq. Onun bildirdiyinə görə, kimdəsə hanısa fakt varsa gecikmədən MSK-ya təqdim etsin: “Mən söz verərəm ki, addımlarımız çox ciddi olacaq. Heç kimin Azərbaycanda parlament seçkilərinin üzərinə kölgə salmağa haqqı yoxdur”.

M.Pənahov bildirib ki, Bütün müşahidəçilər üçün seçkiləri izləmək üçün bütün şərait yaradılmışdı: “Lakin müşahidəçilər tərəfindən bəzi xoşagəlməz halların olduğu qeyd olunub. Biz nöqsanlara yol verən aşağı seçki komissiyalarını ciddi şəkildə cəzalandıracağıq. Biz bu qədər maarifləndirmə işləri aparırıq, tədbirlər görürük və aşağı seçki komissiyaları öz vəzifəsini ciddi şəkildə yerinə yetirilməlidir”.

“Şəffaflığın əleyhinə heç bir hadisə müşahidə etmədik” - AŞ-ın DİM üzrə prezidenti

“Pulman” oteldə xarici müşahidəçilərin 9 fevral 2020-ci ildə keçirilmiş parlament seçkiləri prosesi ilə bağlı media üçün konfransı keçirilib. SİA xəbər verir ki, çıxış edən Avropa Şurasının Demokratiya və İnsan Məsələləri (AŞ DİM) üzrə Avropa Şurasının prezidenti Yanus Niedzwieçkinin bildirdiyinə görə, nümayəndələr seçki məntəqələrində sonadək müşahidələrini davam etdiriblər: “Mən Avropa daxil olmaqla müxtəlif ölkələrdə parlament seçkilərini müşahidə etmişəm”, deyə qeyd edən müşahidəçi əlavə edib ki, Azərbaycanda keçirilən seçkilər həm qanunvericilik, həm də texniki cəhətdən yaxşı təşkil olunub: “Heç bir qanun pozuntusu müşahidə etmədik. Hətta müxalifət partiyasından olan biri dedi ki, hər hansı qanun pozuntusu müşahidə etməmişəm. Müxalifətinin bunu deməsi seçkinin şəffaflığının göstəricisidir”.

Çexiya Parlamentinin üzvü Vera Prohazkova da həmkarının fikirləri ilə razı olduğunu bildirib və qeyd edib ki, bu gün 3 mən-

təqədə olublar. “Seçkilər yüksək demokratik şəraitdə aparılıb. Məntəqələrdə görüşdüyümüz insanlar da problem olması ilə bağlı irad bildirmədilər”, xanım parlamentarı bildirib.

Çexiya Parlamentinin digər üzvü Yaroslav Dubrava bu gün olduqları məntəqələrdə seçkinin yüksək təşkil olunduğunu bildirib: “İnsanlar problem olmadığını bildirdilər. Məntəqələrdə olduğumuz müddətdə şəffaflığın əleyhinə heç bir hadisə müşahidə etmədik”.

İtaliya Parlamentinin üzvü Ettore Lixeri isə vurğulayıb ki, Azərbaycan Avropa İttifaqı arasında əlaqələr gətdikcə inkişaf edir. O, qeyd edib ki, Azərbaycan müxtəlif mədəniyyətlərin balanslaşdırılması istiqamətində işlər görür. “Azərbaycanda inkişaf meyilləri var. Dinindən, irqindən asılı olmayaraq hər kəsə uğurlar arzu edirəm”, deyə italyalı müşahidəçi fikirlərini sona çatdırıb.

Rövşən RƏSULOVA

Braziliyalı müşahidəçilər Azərbaycan xalqını təbrik edib

Azərbaycanda keçirilən parlament seçkilərini müşahidə edən Braziliyanın nümayəndə heyəti jurnalistlərə açıqlama verib. SİA xəbər verir ki, Braziliyanın nümayəndə heyəti dünən keçirilən parlament seçkiləri barədə müsbət fikir və rəy bildirib.

Braziliyalı müşahidəçi Antonio Anastasiya qeyd edib ki, o Azərbaycan-Braziliya dostluq qrupunun üzvüdür və Azərbaycana gəldiyi üçün çox məmnundur. Dostluq qrupunun üzvü kimi Azərbaycanda seçkiləri

müşahidə etdiyini bildiren müşahidəçi seçkilərin şəffaf və demokratik şəraitdə keçdiyini vurğulayıb.

Braziliya nümayəndə heyətinin digər üzvü Klavdio Kajado da Azərbaycanda keçirilən parlament seçkiləri barədə müsbət fikirlər səsləndirib. Binəqədi və Qaradağ seçki məntəqələrində olduğunu deyən müşahidəçi hər şeyin normal keçdiyini, burada demokratiyanın şahidi olduğunu bildirib. Sonda, Braziliyanın hər iki nümayəndəsi Azərbaycan xalqını demokratik seçkilər, demokratiyanın qələbəsi münasibətilə təbrik edib.

Pakistan nümayəndə heyəti MSK-nın fəaliyyətindən razıdır

İslamabad Qlobal Araşdırmalar Mərkəzi dünənki seçkilərlə bağlı jurnalistlərə açıqlama verib. SİA xəbər verir ki, Pakistandan gələn və seçkini müşahidə edən nümayəndə heyəti dünənki seçki barədə rəyini açıqlayıb.

Qeyd olunub ki, onlar Azərbaycana seçkini müşahidə etmək üçün gəliblər. Bir sıra görüşlər keçirilib. Seçkiləri də izləyiblər. Azərbaycanı özləri üçün 2-ci doğma ölkə hesab edən Pakistan nümayəndə heyəti Pa-

kistanı Azərbaycanın müstəqilliyini ilk tanıyan ölkələrdən olduğunu da xatırladı. Həmçinin qeyd olunub ki, nümayəndə heyəti Mərkəzi Seçki Komissiyasının fəaliyyətindən də razıdır. Vurğulanıb ki, seçki prosesi yüksək səviyyədə keçirilib. Pakistan nümayəndə heyəti Milli Məclisə seçiləcək nümayəndələrin öz vətəni Azərbaycan üçün töhfələr verəcəyinə əminlik ifadə edib.

İnam Hacıyev

Fransalı müşahidəçi: “Seçkilər Azərbaycan xalqının iradəsini ifadə etdi”

“Mən ümumilikdə 20 seçki məntəqəsində seçki prosesini izlədim. Seçki bitdikdən sonra səslerin sayılmasında da iştirak etdim”. Bunu parlament seçkilərini müşahidə etmiş Fransanın xarici əlaqələr və müdafiə məsələləri üzrə vitse-prezident Joel Qrelyo deyib. Onun sözlərinə görə, seçicilərin barmaqlarına xüsusi boyaların vurulması yenikdir ki, bu da bir şəxsin ikinci dəfə səs verməsinin qarşısını ala bilər: “Belə hal bəzi ölkələr üçün numunə ola bilər. Səslerin sayılmasında aşkarlıq numayis etdirildi. Ümumilikdə, seçkiləri müsbət qiymətləndirmək olar”. Senator onu da bildirib ki, Bakı gözəl şəhərdir: “Burada tarixi memarlıq nümunələri var, insanlar isə mehriban və gülərüzdür”.

İnam Hacıyev

Macarıstanlı jurnalist: “Gənclər seçki prosesinə pozitiv yanaşırlar”

Macarıstanlı jurnalist Peter Dunayi parlament seçkilərində sərbəst fərdi müşahidəçi qismində iştirak edib və azərbaycanlı mətbuat nümayəndələri ilə təəssüratlarını bölüşüb. SİA-nın məlumatına görə, P.Dunayi bildirib ki, seçkilərlə bağlı araşdırma-məqalə hazırlamaq üçün Azərbaycana gəlib.

“Təəssüratlarım yaxşıdır. 4 məntəqədə oldum. Seçici axını vardı. Onlardan soruşduqda seçkiyə gəlməyi borcları hesab edirdilər. Xüsusilə gənclər prosesə pozitiv yanaşırdılar. Dəyişikliklər gözləyirlər. Regionun digər ölkələri ilə müqayisədə Azərbaycanda iqtisadi artım əhəmiyyətli dərəcədə üstündür. Təkcə nefti nəzərdə tutmuram. Ölkəniz açıq ölkədir. Geniş təcrübə var. Gənc nəsil üçün üstünlüklər çoxdur. İngiliscə kifayət qədər yaxşı danışırınsınız. Bu vacib məsələdir. Azərbaycanla Avropa seçki sistemi arasında heç bir fərq yoxdur”. Jurnalist məqaləsində Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan tərəfindən işğal olunmasından yazacağını da deyib: “Cocuqmərcanlıda səfərdə oldum. Azərbaycan ordusu tərəfindən 2016-cı ildə işğaldan azad olduğunu da bilirəm və bu haqda da yazacağam”.

“AJF Associates Inc.” şirkəti seçkilərdə apardığı “exit-poll”un nəticələrini açıqlayıb

Seçki dairəsi	Namizəd	AJF&Associates Inc. (ABŞ)
8 Binəqədi birinci	Quliyev Azay	46,2 %
9 Binəqədi ikinci	Qafarov Kəmaləddin	62,7 %
10 Binəqədi üçüncü	Musayev Mədə	58,1%
11 Qaradağ seçki	Hüseynov Aydın	57,4%
12 Qaradağ-Binəqədi-Yasamal	Xasayeva Səbinə	50,9%
13 Xəzər-Pirallahı	Əliyev Rauf	46,9%
14 Xəzər	Məmmədov Soltan	52,6%
15 Yasamal birinci	Quliyev Ülvi	47,1%
16 Yasamal ikinci	Qədirlil Erkin	40,8%
17 Yasamal üçüncü	Allahverdiyev Elnur	56,9%
18 Nərimanov-Nizami	Musabəyov Rasim	40,9%
19 Nərimanov birinci	Məmmədov Hikmət	45,7%
20 Nərimanov ikinci	Əliyev Adil	60,9%
21 Nəsimi birinci	İbrahimqızı Mələhet	61,1%
22 Nəsimi ikinci	Mollazadə Asim	47,1%
23 Nəsimi-Səbail	Səmədzadə Ziyad	49,0%
24 Nizami birinci	Nurullayeva Könül	42,3%
25 Nizami ikinci	Vəliyeva Sədaqət	62,1%
26 Sabunçu birinci	Fazil Mustafa	45,7%
27 Sabunçu ikinci	Salahzadə Əliabbas	57,1%
28 Sabunçu üçüncü	Quliyev Eldar	41,8%
29 Səbail	Nigar Arpadarai	42,5%
30 Suraxanı birinci	Fətəliyeva Sevinc	60,9%
31 Suraxanı ikinci	Əliyev Etibar	41,7%
32 Suraxanı üçüncü	Həsənova Afət	64,1%
33 Xətai birinci	Mirələmov Hüseynbala	57,1%
34 Xətai ikinci	Zabelin Mixail	47,3%
35 Xətai üçüncü	Abbasov Rauf Arif	41,8%
36 Xətai dördüncü	Həsənquliyev Qüdrət	42,9%
37 Nizami birinci (Gəncə)	Kərimzadə Pərvin	44,0%
38 Nizami ikinci (Gəncə)	Həmzəyev Naqif	45,2%
39 Kəpəz bicini (Gəncə)	Cəfərov Müşfiq	46,4%
40 Kəpəz ikinci (Gəncə)	Quliyev Musa	41,3%
41 Sumqayıt birinci	Hüseynova Hicran	52,1%
42 Sumqayıt ikinci	Mirkişili Tahir	54,0%
43 Sumqayıt üçüncü	Hacıyev Emin	53,8%
44 Sumqayıt-Xızı	Məmmədli Müşfiq	54,1%
45 Abşeron	Əsədov Oqtay	63,8%
46 Şirvan	İltizam Yusifov	49,8%
47 Mingəçevir	Mirzəzadə Aydın	51,1%
48 Yevlax	Məmmədli İlham	52,0%
49 Yevlax-Mingəçevir	Hüseynli Əli	57,5%
50 Abşeron-Qobustan	Şahin Seyidzadə	43,1%

96 Goranboy-Naftalan	Məmmədov Anar	59,8%
97 Goranboy-Ağdam-Tərter	Vəliyev Ağalar	66,3%
98 Şəmkir şəhər	Sahibə Qafarova	62,2%
99 Şəmkir kənd	Həsənov Nurlan	62,7%
100 Şəmkir-Daşkəsən	Bayramov Kamran	63,8%
101 Göygöl-Daşkəsən	Mirbəşir Elşad	43,1%
102 Samux-Şəmkir	Səfərov Nizami	63,3%
103 Gədəbəy	Hüseynova Sevinc	61,1%
104 Gədəbəy-Tovuz	Nağıyev Arzu	50,2%
105 Tovuz	Paşayeva Qənirə	57,3%
106 Tovuz-Qazax-Ağstafa	Ağayevə Ülviyyə	51,1%
107 Qazax	Seyidov Səməd	64,1%
108 Ağstafa	Cəfərov Nizami	63,1%
109 Balakən	Məhəmməliyev Nəsim	60,5%
110 Zaqatala	Musayev Elşən	49,5%
111 Zaqatala-Balakən	Əliyeva Kamilə	50,7%
112 Qax	Kərimli Azər	51,7%
113 Şəki şəhər	İsgəndərov Vüqar	54,9%
114 Şəki kənd birinci	Əli Mənsimli	51,2%
115 Şəki kənd ikinci	Feyziyev Cavanşir	65,0%
116 Qəbələ	Heydərov Fəttah	70,6%
117 Oğuz-Qəbələ	Aqiyə Naxçıvanlı	68,0%
118 Ağdam şəhər	Əliyev Bəxtiyar	62,2%
119 Ağdam kənd	Sadlıqov Bəxtiyar	60,6%
120 Cəbrayıl-Qubadlı	Məmmədov Ceyhun	54,2%
121 Laçın	Abbaszadə Mahir	58,2%
122 Xankəndi	Gəncəliyev Tural	57,1%
123 Kəlbəcər	Aqil Məmmədov	61,1%
124 Şuşa-Ağdam-Xocalı-Xocavənd	Elman Məmmədov	55,0%
125 Zəngilan-Qubadlı	İsmayılov İmamverdi	53,4%

Amerika Birləşmiş Ştatlarının “AJF Associates Inc.” şirkəti növbədənəkar parlament seçkilərində apardığı “exit-poll”un nəticələrini açıqlayıb.

Trend-in məlumatına görə, şirkətin vitse-prezidenti George Birubaum bildirdi ki, “AJF Associates Inc.” Azərbaycanda 5-ci “exit-poll” keçirir:

“1053 məntəqədə “exit-poll” keçirdik. 2106 nəfərdən münasibət aldıq. 47 sahə üzrə nəzarətçiye nəticə təqdim edilib. Səhər 11, 14 və 17-də nəticələr təqdim olunub. Nəticələr dərhal Nyu-Yorka ötürüldü”.

G.Birubaum qeyd edib ki, proses zamanı ümumilikdə 76 min olmaqla, təxminən hər dairədə 640-650 müsahibə aparılıb. Hər dairə üzrə xəta həddi 3,6 - 3,9 faiz götürüldü:

“İlkin nəticələrə görə, seçkilərdə Yeni

Azərbaycan Partiyası 69 yer, müstəqil namizədlər 41 yer, Vahid Azərbaycan Partiyası 3 yer, Demokratik İslahatlar Partiyası 1, Böyük Quruluş Partiyası 1, Bütöv Xalq Cəbhəsi Partiyası 1 yer, Azərbaycan Demokratik Partiyası 1 yer, Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyası 3 yer qazanıb”.

51 Qusar	Badamov Azər	52,7%
52 Quba	Əhmədov Vahid	41,5%
53 Quba-Qusar	Rafailov Anatoliy	43,0%
54 Şaban-Siyəzən	Qurbanov Sadiq Haqverdi	50,5%
55 Xaçmaz şəhər	Səlimov Eldəniz Adil	57,9%
56 Xaçmaz kənd	Mikayılova Sevil Əlirazi	44,4%
57 Kürdəmir	Ağazadə Əminə	50,8%
58 Hacıqabul-Kürdəmir	Hüseynov Rəfael	52,2%
59 Salyan	Əhmədova Jalə	59,2%
60 Salyan-Neftçala	Ağamalı Fəzail	49,3%
61 Neftçala	Rüstəmhanlı Sabir	40,8%
62 Saatlı	Ələkbərov Əziz	43,1%
63 Sabirabad birinci	Cəfərov Kamal	50,9%
64 Sabirabad ikinci	Məmmədov Ramin	54,0%
65 Saatlı-Sabirabad-Kürdəmir	Əmiraslanov Əhliman	64,5%
66 Biləsuvar	Məhəmərov Bəhrüz	52,0%
67 Cəlilabad şəhər	Malik Həsənov	62,2%
68 Cəlilabad kənd	Nəsirov Elman	52,2%
69 Cəlilabad-Masallı-Biləsuvar	İbrahimli Fəzail	50,2%
70 Masallı şəhər	Məmmədov Məşhur	64,0%
71 Masallı kənd	İsgəndərov Anar	61,2%
72 Yardımlı-Masallı	Qasımlı Musa	51,2%
73 Lənkəran şəhər	Quliyev Rüfət	54,1%
74 Lənkəran kənd	Rəcəbli Hadı	53,5%
75 Lənkəran-Masallı	Paşazadə Cavanşir	58,6%
76 Lənkəran-Astara	Əsgərov Ziyafət	61,2%
77 Astara	Mahmudov Rəşad	61,2%
78 Lerik	Məmmədov İqbal	42,0%
79 İmişli	Nurullayev Razi	48,3%
80 İmişli-Beyləqan	Qənizadə Çingiz	50,6%
81 Beyləqan	İsmayılov Şahin	63,3%
82 Ağcabədi	Rzayev Tahir	60,5%
83 Ağcabədi-Füzuli	Abbasov Aqil	60,0%
84 Füzuli	Bayramov Vüqar	56,7%
85 Şamaxı	Tamam Cəfərova	49,8%
86 İsmayıllı	Novruzəli Aslanov	52,8%
87 Ağsu-İsmayıllı	Kərimli Tahir	50,8%
88 Göyçay	Hacıyev Sabir	54,1%
89 Göyçay-Ağdaş	Əfəndiyev Məzahir	49,8%
90 Ağdaş	Osmanov Cavid	60,9%
91 Ucar	Həsənov Ramil	51,9%
92 Zərdab-Ucar	Əliyeva Jalə	52,9%
93 Bərdə şəhər	Yıldırım Fatma	59,9%
94 Bərdə kənd	Oruc Zahid	60,4%
95 Tərter	Aliyev Sahib	41,2%

“Opinion Way” təşkilatının keçirdiyi “exit-poll”un nəticələri

Seçki dairəsi	Lider namizədlər
8 sayılı Binəqədi birinci seçki dairəsi	Azay Quliyev 48.1%
9 sayılı Binəqədi ikinci seçki dairəsi	Qafarov Kəmaləddin 65.3%
10 sayılı Binəqədi üçüncü seçki dairəsi	Musayev Mədə 60.8%
11 sayılı Qaradağ seçki dairəsi	Hüseynov Aydın 61.9%
12 sayılı Qaradağ-Binəqədi-Yasamal seçki dairəsi	Xasiyeva Səbinə 57.3
13 sayılı Xəzər-Pirallahı seçki dairəsi	Əliyev Rauf 50.1
14 sayılı Xəzər seçki dairəsi	Məmmədov Soltan 51.9
15 sayılı Yasamal birinci seçki dairəsi	Quliyev Ülvi 46.2
16 sayılı Yasamal ikinci seçki dairəsi	Qədirlı Erkin 43.1
17 sayılı Yasamal üçüncü seçki dairəsi	Allahverdiyev Elnur 61.1
18 sayılı Nərimanov-Nizami seçki dairəsi	Musabəyov Rasim 43.1
19 sayılı Nərimanov birinci seçki dairəsi	Məmmədov Hikmət 47.1
20 sayılı Nərimanov ikinci seçki dairəsi	Əliyev Adil 57.1
21 sayılı Nəsimi birinci seçki dairəsi	İbrahimqızı Mələhet 60.2
22 sayılı Nəsimi ikinci seçki dairəsi	Mollazadə Asim 45.7
23 sayılı Nəsimi-Səbail seçki dairəsi	Səmədzadə Ziyad 43.8
24 sayılı Nizami birinci seçki dairəsi	Nurullayeva Könül 43.9
25 sayılı Nizami ikinci seçki dairəsi	Vəliyeva Sədaqət 56
26 sayılı Sabunçu birinci seçki dairəsi	Mustafa Fazil 40
27 sayılı Sabunçu ikinci	Salahzadə Əliabbas 56
28 sayılı Sabunçu üçüncü seçki dairəsi	Quliyev Eldar 40.9
29 sayılı Səbail seçki dairəsi	Arpadarai Nigar 47.1
30 sayılı Suraxanı birinci seçki dairəsi	Fətəliyeva Sevinc 63
31 sayılı Suraxanı ikinci seçki dairəsi	Əliyev Etibar 45.1
32 sayılı Suraxanı üçüncü seçki dairəsi	Həsənova Afət 58.4
33 sayılı Xətai birinci seçki dairəsi	Mirələmov Hüseynbala 56.8
34 sayılı Xətai ikinci seçki dairəsi	Zabelin Mixail 49.1
35 sayılı Xətai üçüncü seçki dairəsi	Rauf Arifoglu 45.1
36 sayılı Xətai dördüncü seçki dairəsi	Həsənquliyev Qüdrət 43.1
37 sayılı Nizami birinci (Gəncə) seçki dairəsi	Kərimzadə Pərvin 44.5
38 sayılı Nizami ikinci (Gəncə) seçki dairəsi	Həmzəyev Naqif 46.1
39 sayılı Kəpəz birinci (Gəncə) seçki dairəsi	Cəfərov Müşviq 46
40 sayılı Kəpəz ikinci (Gəncə) seçki dairəsi	Quliyev Musa 43.9
41 sayılı Sumqayıt birinci seçki dairəsi	Hüseynova Hicran 56.6
42 sayılı Sumqayıt ikinci seçki dairəsi	Mirkişili Tahir 52.3
43 sayılı Sumqayıt üçüncü seçki dairəsi	Hacıyev Emin 57
44 sayılı Sumqayıt-Xızı seçki dairəsi	Məmmədli Müşfiq 50.9
45 sayılı Abşeron seçki dairəsi	Oqtay Əsədov 63
46 sayılı Şirvan seçki dairəsi	İntizam Yusifov 50.7
47 sayılı Mingəçevir seçki dairəsi	Mirzəzadə Aydın 54.3
48 sayılı Yevlax seçki dairəsi	Məmmədli İlham 56.1
49 sayılı Yevlax-Mingəçevir seçki dairəsi	Hüseynov Əli 58.1

95 sayılı Tərtər seçki dairəsi	Alıyev Sahib 41
96 sayılı Goranboy-Naftalan seçki dairəsi	Məmmədov Anar 61.3
97 sayılı Goranboy-Ağdam-Tərtər seçki dairəsi	Vəliyev Ağalar 65.8
98 sayılı Şəmkir şəhər seçki dairəsi	Qafarova Sahibə 63.8
99 sayılı Şəmkir kənd seçki dairəsi	Həsənov Nurlan 63
100 sayılı Şəmkir-Daşkəsən seçki dairəsi	Bayramov Kamran 60.9
101 sayılı Göygöl-Daşkəsən seçki dairəsi	Mirbəşiroğlu Elşad 45
102 sayılı Samux-Şəmkir seçki dairəsi	Səfərov Nizami 62.8
103 sayılı Gədəbəy seçki dairəsi	Hüseynova Sevinc 58.9
104 sayılı Gədəbəy-Tovuz seçki dairəsi	Nağıyev Arzu 53.6
105 sayılı Tovuz seçki dairəsi	Paşayeva Qənirə 62.1
106 sayılı Tovuz-Qazax-Ağstafa seçki dairəsi	Ağayeva Ülviyyə 50.8
107 sayılı Qazax seçki dairəsi	Seyidov Səməd 65.7
108 sayılı Ağstafa seçki dairəsi	Cəfərov Nizami 58
109 sayılı Balakən seçki dairəsi	Məhəməliyev Nəsim 62.7
110 sayılı Zaqatala seçki dairəsi	Musayev Elşən 45.8
111 sayılı Zaqatala-Balakən seçki dairəsi	Əliyeva Kamilə 53.3
112 sayılı Qax seçki dairəsi	Kərimli Azər 51.6
113 sayılı Şəki şəhər seçki dairəsi	İsgəndərli Vüqar 55
114 sayılı Şəki kənd birinci seçki dairəsi	Əli Məsimli 46.6
115 sayılı Şəki kənd ikinci seçki dairəsi	Feyziyev Cavanşir 63.4
116 sayılı Qəbələ seçki dairəsi	Heydərov Fəttah 73
117 sayılı Oğuz-Qəbələ seçki dairəsi	Naxçıvanlı Aqiyə 67.4
118 sayılı Ağdam şəhər seçki dairəsi	Əliyev Bəxtiyar 61
119 sayılı Ağdam kənd seçki dairəsi	Sadiqov Bəxtiyar 61.7
120 sayılı Cəbrayıl-Qubadlı seçki dairəsi	Məmmədov Ceyhun 54.1
121 sayılı Laçın seçki dairəsi	Abbaszadə Mahir 54.8
122 sayılı Xankəndi seçki dairəsi	Gəncəliyev Tural 56.7
123 sayılı Kəlbəcər seçki dairəsi	Məmmədov Aqil 62.3
124 sayılı Şuşa-Ağdam-Xocalı-Xocavənd seçki dairəsi	Məmmədov Elman 57.1
125 sayılı Zəngilan-Qubadlı seçki dairəsi	İsmayılov İmamverdi 51

“Opinion Way” Sosioloji Tədqiqatlar İnstitutu dünən ölkədə keçirilən növbədənəkar parlament seçkiləri ilə bağlı “exit-poll” nəticələrini açıqlayır.

Trend-in məlumatına görə, institutun baş direktoru Bruno Janbar çıxış edib. O bildirib ki, 236 məntəqədə exit-poll həyata keçirilib:

“Səs verən şəxsləri Azərbaycan dilində sorğuya cəlb etdik. Sorğu bütün ölkə üzrə həm kənd, həm də şəhər məntəqələrində həyata keçirildi. Sorğuda 10 min 119 nəfər iştirak edir. Seçici fəallığı 55,06 faiz olub”.

“Exit-poll”un nəticələri:

50 sayılı Abşeron-Qobustan seçki dairəsi	Seyidzadə Şahin 40.9
51 sayılı Qusar seçki dairəsi	Badamov Azər 55.2
52 sayılı Quba seçki dairəsi	Əhmədov Vahid 46.2
53 sayılı Quba-Qusar seçki dairəsi	Rafailov Anatoliy 40.9
54 sayılı Şabran-Siyəzən seçki dairəsi	Qurbanov Sadiq 47
55 sayılı Xaçmaz şəhər seçki dairəsi	Səlimov Eldəniz 58.2
56 sayılı Xaçmaz kənd seçki dairəsi	Mikayılova Sevil 43.9
57 sayılı Kürdəmir seçki dairəsi	Ağazadə Əminə 55.2
58 sayılı Hacıqabul-Kürdəmir seçki dairəsi	Hüseynov Rəfael 48.6
59 sayılı Salyan seçki dairəsi	Əhmədova Jalə 51.5
60 sayılı Salyan-Neftçala seçki dairəsi	Ağamalı Fəzail 50.2
61 sayılı Neftçala seçki dairəsi	Rüstəmhanlı Sabir 38.2
62 sayılı Saatlı seçki dairəsi	Ələkbərli Əziz 44
63 sayılı Sabirabad birinci seçki dairəsi	Cəfərov Kamal 56.1
64 sayılı Sabirabad ikinci seçki dairəsi	Məmmədov Ramin 57.3
65 sayılı Saatlı-Sabirabad-Kürdəmir seçki dairəsi	Əmiraslanov Əhliman 60
66 sayılı Biləsuvar seçki dairəsi	Məhərrəmov Bəhrüz 48.4
67 sayılı Cəlilabad şəhər seçki dairəsi	Həsənov Malik 55.7
68 sayılı Cəlilabad kənd seçki dairəsi	Nəsirov Elman 47
69 sayılı Cəlilabad-Masallı-Biləsuvar seçki dairəsi	İbrahimli Fəzail 53.1
70 sayılı Masallı şəhər seçki dairəsi	Məmmədov Məşhur 56.9
71 sayılı Masallı kənd seçki dairəsi	İsgəndərov Anar 54.8
72 sayılı Yardımlı-Masallı seçki dairəsi	Qasımlı Musa 48.8
73 sayılı Lənkəran şəhər seçki dairəsi	Quliyev Rüşfət 58.7
74 sayılı Lənkəran kənd seçki dairəsi	Rəcəbli Hadi 54.8
75 sayılı Lənkəran-Masallı seçki dairəsi	Paşazadə Cavanşir 59.2
76 sayılı Lənkəran-Astara seçki dairəsi	Əsgərov Ziyafət 59.1
77 sayılı Astara seçki dairəsi	Mahmudov Rəşad 65.5
78 sayılı Lerik seçki dairəsi	Məmmədov İqbal 44.9
79 sayılı İmişli seçki dairəsi	Nurullayev Razi 49
80 sayılı İmişli-Beyləqan seçki dairəsi	Qənizadə Çingiz 55.1
81 sayılı Beyləqan seçki dairəsi	İsmayılov Şahin 59.8
82 sayılı Ağcabədi seçki dairəsi	Rzayev Tahir 61.6
83 sayılı Ağcabədi-Füzuli seçki dairəsi	Abbas Aqil 63.2
84 sayılı Füzuli seçki dairəsi	Bayramov Vüqar 55.6
85 sayılı Şamaxı seçki dairəsi	Cəfərova Tamam 52.1
86 sayılı İsmayıllı seçki dairəsi	Novruzəli Aslanov 47
87 sayılı Ağsu-İsmayıllı seçki dairəsi	Kərimli Tahir 46.2
88 sayılı Göyçay seçki dairəsi	Hacıyev Sabir 48.1
89 sayılı Göyçay-Ağdaş seçki dairəsi	Əfəndiyev Məzahir 55.7
90 sayılı Ağdaş seçki dairəsi	Osmanov Cavid 64.1
91 sayılı Ucar seçki dairəsi	Həsən Ramil 52.2
92 sayılı Zərdab-Ucar seçki dairəsi	Əliyeva Jalə 56.4
93 sayılı Bərdə şəhər seçki dairəsi	Yıldırım Fatma 63.2
94 sayılı Bərdə kənd seçki dairəsi	Oruc Zahid 56.9

Xarici parlamentarilər: “Seçkilərdə heç bir problem və maneələrlə qarşılaşmadıq”

“Pulman” otelində xarici müşahidəçilərin 9 fevral 2020-cildə keçirilmiş parlament seçkiləri ilə bağlı mətbuat konfransı keçirilib. SİA xəbər verir ki, mətbuat konfransında çıxış edən müşahidəçilər bildiriblər ki, onların Bakıda olmalarının səbəbi parlament seçkilərini müşahidə etməkdən ibarət olub.

Bildirilib ki, seçki prosesi yüksək səviyyədə təşkil olunub və diqqətçəkici amillərdən biri də seçkiləri çoxsaylı müşahidəçilərin izləməsi olub. Bavariya parlamentinin deputatı Unri Henkel bildirib ki, onlar bütün məntəqələri gəzə bilməsələr də, bir neçə məntəqələrdə müşahidələrini reallaşdırıblar və müşahidələr zamanı heç bir problem və maneələrlə rastlaşmayıblar. Yunanıstan

parlamentinin deputatı Mazaros isə bildirib ki, onlar dörd seçki məntəqəsində olublar və seçki prosesi demokratiyliyi, şəffaflığı ilə seçilib. “Mən də həmkarlarımla yeni seçiləcək parlamentin tərkibinə uğurlar arzulayıram”, deyərək yunanıstanlı deputat qeyd edib.

Digər yunan parlamentinin təmsilçisi Stella Bizioy da qeyd edib ki, seçkiləri müşahidə etdikləri zaman heç bir problem yaşanmayıb. “İnanıram ki, nəticələr də şəffaf və demokratiyanın möhkəmlənməsinə xidmət edəcək”, xanım parlamentarı bildirib.

Yunanıstan parlamentinin digər xanım deputatı Katorina Monoyo da həmkarlarının fikirləri ilə tam razı olduğunu qeyd edib və bildirib ki, o həmkarlarından fərqli olaraq, öz ana dilində danışmağı tərcih edir. Monoyo yunan dilində “Azərbaycan xalqının diqqətinə və qonaqpərvərliyinə görə təşəkkür edirəm və bildirirəm ki, seçkilər demokratik keçib”, deyərək vurğulayıb.

Rövşən RƏSULOVA

İsraili müşahidəçi: “Seçkilər şəffaf və demokratik şəraitdə keçdi”

“Mən bakılıyam, Bakıda doğulmuşam. Bakı dünyanın ən gözəl inkişaf edən şəhərlərindəndir. Bakı bulvarı son dərəcə heyranedicidir”. Bunu 9 fevral parlament seçkiləri ilə bağlı ölkəmizdə səfərdə olan İsrail nümayəndə heyətinin üzvü Roman Gureviç keçirdiyi mətbuat konfransında bildirib.

Onun sözlərinə görə, Bakı şəhərində altı dairədə seçki prosesini yaxından izləyiblər: “İnsanların tam sərbəst və azad şəkildə məntəqələrə gələrək səs verməyə iştirak etdiklərini gördük. Seçkilərin azad və demokratik şəraitdə keçirilməsi üçün məntəqələrdə hər cür şərait yaradılmışdı”.

Seçkilərin nəticələri ilə bağlı fikirlərini bölüşən digər müşahidəçi Boris Qrosman

qeyd edib ki, artıq Azərbaycanda keçirilən seçkilərdə beynəlxalq müşahidəçilərin iştirak etməsinə ehtiyac yoxdur. “Hesab edirəm ki, siz artıq özünüz başqa ölkələrdə müşahidəçi kimi iştirak edə bilərsiniz. Yaşlı nəslin nümayəndələrinin seçkilərə gələrək səs verməsi sadəcə valehedici idi. Belə soyuq, şaxtılı və küləkli havada seçicilərin fəal olmalarına ümidimiz az idi. Lakin hər şey gözələdiklərimizin əksinə oldu”.

Boris Grosman 9 fevral parlament seçkilərinin xalqın iradəsi ilə obyektiv və aşkarlıq şəraitində keçirildiyini bildirib. Müşahidəçi Aleksey Tessarskiy Azərbaycanda insanların seçkilərdə həvəslə iştirak etdiklərini qeyd edib. Deyib ki, çünki burada insanlar öz tarixlərinə biganə deyillər.

Belarusun müşahidə missiyası: “Seçkilərə yüksək səviyyədə hazırlığın şahidi olduq”

Belarus parlamentinin müşahidə missiyası fevralın 9-da Milli Məclisə seçkilərlə əlaqədar mətbuat konfransı keçirib. SİA xəbər verir ki, missiyanın rəhbəri Sergey Raçkov müşahidə apardıqları seçki məntəqələrində fəallığın olduğunu bildirib. O deyib ki, təşkilatlanma yaxşı səviyyədə idi. Hazırlıq səviyyəsi də yaxşı idi. Namizədlərin hər biri üçün yaxşı şərait yaradılmışdı. Bu da şəffaflığın və ədalətli seçkinin olduğunu göstərirdi.

Sergey Raçkov vurğulayıb ki, seçicilər azad şəkildə öz seçimlərini edirdilər. Onlar məntəqələrdə heç bir təsire məruz qalmırdılar. Əksər məntəqələrdə “exit-poll” təşkil olunmuşdu. Belarus parlamentinin üzvü Aleksandr Markeyviç isə deyib ki, Bakının

müxtəlif rayonlarındakı seçki məntəqələrində müşahidələr aparıblar. “Müşahidələr zamanı yüksək səviyyədə hazırlığın şahidi olduq. Qanun pozuntuları yox idi. İnanırıq ki, yeni parlamentlə də əməkdaşlığımızı davam etdirəcəyik”, - deyərək əlavə edib.

Vyetnamlı müşahidəçi: “Biz Azərbaycanın seçki təcrübəsini öyrənməliyik”

“Biz Azərbaycanın seçki keçirmək təcrübəsini öyrənməliyik. Burada olduğumuz dörd gün müddətində Azərbaycanda tam şəffaf seçki prosesinin şahidi olduq”. SİA xəbər verir ki, bu fikirləri fevralın 9-da Azərbaycanda keçirilən parlament seçkilərini izləyən vyetnamlı müşahidəçilərdən ibarət nümayəndə heyətinin sədri, Vyetnam

Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun rəhbəri Nghiem Vu Khai bildirib.

O, Qəbələ, Şəki və Bakıda seçkiqabağı prosesi izlədiklərini, müşahidə apardıqları 5 məntəqəsində namizədlərlə bağlı bütün məlumatların yerləşdirildiyini, şəffaflığın təmin olunduğunu və bütün namizədlərə bərabər şəraitin yaradıldığını

qeyd edib. Deyib ki, proses tam şəffaf şəkildə həyata keçirilib.

Səsvermə prosesində müasir texnologiyaların istifadə olunmasını yüksək qiymətləndirən müşahidəçi bildirib. “Eyni zamanda, biz seçki prosesində texnologiyaların tətbiqinin əyani şahidi olduq. Yəni, istənilən xarici ölkədən Azərbaycanda keçirilən seçkiləri sərbəst şəkildə izləmək mümkündür. İnsanların barmaqalarına mürəkkəbin vurulması da bizim üçün yenilik idi. Bu, şəffaflığın tam təmin edilməsinin göstəricisidir. Olduğumuz məntəqədə insanların sərbəst şəkildə səs vermələrinin şahidi olduq, hər hansı pozuntunu müşahidə etmədik. Seçicilərlə söhbətimdə onlar daha çox gənc namizədləri dəstəklədiklərini bildirdilər. Bu, müsbət məqamdır. İnanıram ki, yeni seçilən parlament daha güclü olacaq”.

AZƏRBAYCANDA SEÇKİLƏR AZAD VƏ DEMOKRATİK ŞƏKİLDƏ BAŞA ÇATDI

Yeni Azərbaycan Partiyası layiqli qələbə qazanıb

İstənilən seçkidə ictimai-siyasi qüvvələrin, siyasi partiyaların fəallaşması, seçki prosesində bu və ya digər dərəcədə uğur qazanmağa səy göstərməsi tam təbii və gözləniləndir. Bu zaman sağlam siyasi rəqabətin aparılması, seçki qanunvericiliyinin tələblərinə riayət edilməsi olduqca mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Lakin təəssüf ki, dağıdıcı müxalifətin təmsilçiləri, ötən seçkilərdə olduğu kimi, bu dəfə də "ənənə"lərinə sadıq qaldılar. Onlar seçki kampaniyası başladığı andan indiyədək seçki prosesinin gedişini, eləcə də, səsvermənin nəticələrini uğursuz şəkildə şübhə altına almağa səy göstərdilər. Bu, bir daha onu göstərir ki, seçkilərdə acınacaqlı məğlubiyyətə düçar olan dağıdıcı düşərgə həmişəki kimi ləyaqətlə uduzmağı - öz məğlubiyyətini həzm etməyi bacarmır. Odur ki, radikallar bu parlament seçkilərində də seçki kampaniyasına kölgə salmağa, ciddi təşviqat aparmaq əvəzinə, tərribat xarakterli fikirlər səsləndirməklə məşğul olublar. Onlar bununla bağlı, başladıkları "qara piar" kampaniyasını daha iyrenc formada davam etdirirlər. Onlar bu mübarizədə bütün əxlaqi meyarları, ədəb-ərkan qaydalarını pozaraq, rəqiblərinə qarşı aşkar şəkildə qərəzli mövqe tuturlar. Bu işə son nəticədə əks-bumeranq effekti ilə onların özünə qarşı yönəlib.

Aydındır ki, müxalifət partiyalarını nə ayrılıqda, nə də birlikdə hər hansı formada növbəti dəfə parlament seçkilərinin favoritinə çevrilən Yeni Azərbaycan Partiyası ilə müqayisə etmək mümkün deyil. Populyarlığına, reytinginə, cəmiyyətdə aparıcı mövqe tutmasına, üzvlərinin sayına, ideya-siyasi xəttinə görə, hər zaman öndə gedən YAP-ın siyasi qüvvə kimi ölkədə real, alternativ yoxdur. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qurucusu olduğu Yeni Azərbaycan Partiyası indiyədək iştirak etdiyi prezident, parlament, bələdiyyə seçkilərində birmənalı şəkildə, böyük səs çoxluğu ilə layiqli qələbə qazanıb. Odur ki, 9 fevral parlament seçkilərində qazanılan növbəti möhtəşəm qələbə, məntiqi qanunauyğunluq kimi, Yeni Azərbaycan Partiyasının ardıcıl qələbələr seriyasını tamamlayır. Bu seçkilərdə partiyanın növbəti böyük, inamlı qələbəsi xalqın böyük dəstəyi, seçicilərin

9 fevral 2020-ci il tarixində keçirilən parlament seçkiləri Azərbaycanda ictimai-siyasi fəallığın kifayət qədər yüksək olduğunu təsdiqləyir. Bu mənada Milli Məclisə keçirilən seçkilərin nəticələri ölkəmizdə mövcud şəffaf, demokratik, ədalətli seçkilər ənənəsinin getdikcə daha da dərinləşib möhkəmləndiyini göstərir. Bu, heç də təsadüfi deyil. Bütün sivil, demokratik, dünyəvi ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanda da seçki prosesinə hər zaman böyük ictimai maraq göstərilir. 9 fevral parlament seçkiləri ilə bağlı təbliğat-təşviqat kampaniyasının gedişində Milli Məclisin qanunvericilik fəaliyyətinə aktiv münasibət bildirilməsi, millət vəkili seçilməyə iddialı namizədlərin ictimai-siyasi fəaliyyətinin ciddi təhlil olunması, qiymətləndirilməsi, prinsipə, arzuolunan, təqdirəlayiq haldır. Bunun nəticəsidir ki, seçicilər parlament seçkilərində çox fəal iştirak ediblər. Belə ki, bu seçkilərdə seçicilərin yarısından çoxu - faizi səsverməyə qatılıb, azad, sərbəst şəkildə Milli Məclis deputatlığına layiq bildiyi namizədlərə səs verib.

AZƏRBAYCANDA SEÇKİLƏR AZAD VƏ DEMOKRATİK ŞƏKİLDƏ BAŞA ÇATDI

mütləq əksəriyyətinin mehız Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinə səs verməsi sayəsində əldə edilib. Partiyanın inamlı qələbə qazanmasında Yeni Azərbaycan Partiyası namizədlərinin uğurla həyata keçirilən təbliğat-təşviqat kampaniyası, seçicilərlə qurulan fəal, səmimi ünsiyyət də mühüm rol oynayıb. Seçkilərə "Daha Güclü Azərbaycan Namini!" şüarı ilə qatılan YAP ölkənin aparıcı siyasi təşkilatı kimi, Azərbaycanı tərəqqiyə, rifaha aparan alternativsiz ictimai-siyasi qüvvə olduğunu qazandığı inamlı qələbə ilə təsdiqləyib.

Mütləq qələbə ilə nəticələnən uğurlu seçki strategiyası

Hər bir seçkini çox əhəmiyyətli hesab edən Yeni Azərbaycan Partiyası malik olduğu yüksək potensiala, siyasi gücünə baxmayaraq, bu seçkilərə böyük səylə, xüsusi diqqətlə hazırlaşmışdı. YAP parlament seçkilərinə qatılarkən hər bir rəqibini, onun potensialını, siyasi hazırlığını, intellektual potensialını, mübarizə taktikasını və strategiyasını hərtərəfli qiymətləndirmiş və nəzərə almışdı. Başqa sözlə, parlament seçkilərində mümkün fəaliyyət taktikası bütün vacib parametrlər, siyasi reallıqlar nəzərə alınmaqla müəyyənləşdirilib və həyata keçirilib.

Azərbaycanda alternativsiz siyasi qüvvəyə çevrilən Yeni Azərbaycan Partiyası seçki təbliğatına hər zaman çox ciddi yanaşır, seçicilərlə fəal iş aparır, geniş ictimaiyyətin maraqlarının müdafiəsinə yönəlmiş çoxsaylı mütərəqqi sosial-siyasi təşəbbüslərlə çıxış edir. Yeni Azərbaycan Partiyası dövlətin, cəmiyyətin, geniş ictimaiyyətin, eləcə də, əhalinin bütün təbəqələrinin maraqlarını tam nəzərə alır. Hazırda YAP Azərbaycanın siyasi səhnəsində kifayət qədər monolit, alternativsiz siyasi qüvvədir. Parlament seçkilərinin nəticəsi radikal düşərgənin Yeni Azərbaycan Partiyasına bütün əlamətlərə görə uduzduğunu, YAP-la ciddi rəqabət aparmaq iqtidarında olmadığını bir daha təsdiqləyir.

Belə şəraitdə siyasi cəhətdən yetkin, ideoloji baxımdan təkmil, intellektual baxımından hazırlıqlı, mütəşəkkillik baxımından təkmil, monolitlik baxımından möhkəm və vahid lider ətrafında birləşmiş güclü siyasi təşkilat - Yeni Azərbaycan Partiyasının seçkidə böyük, uğurlu, inamlı qələbəsi zərurətdən doğan təbii nəticə kimi özünü göstərir. Belə vəziyyətdə radikalın qara piara əl atması ümitsizliyin və zəifliyin göstəricisi kimi meydana çıxır.

Kan-Lük Reytsler: “25 il əvvəl mən burada müşahidəçi idim və bu gün böyük tərəqqi görürəm”

“*Vestnik Kavkaza*” Azərbaycanı keçirilən parlament seçkiləri ilə bağlı Fransa parlamentinin deputatı, Fransa-Azərbaycan Dostluq Qrupunun vitse-prezidenti Kan-Lük Reytslerdən müsahibə alıb. “SƏS”-in İnformasiya Agentliyi sözügedən müsahibəni tərcümə şəklində təqdim edir.

- Azərbaycanı keçirilən parlament seçkiləri ilə bağlı sizdə hansı təəssüratlar yaranıb?

- “Hər şey çox gözəl təşkil edilib. Biz dərhal bütün namizədlərin siyahılarını, səsvermə qaydalarını və digər prosesləri gördük. Biz görürük ki, təşkilatçılıq məsələləri ilə

yaxşı ixtisaslaşmış peşəkarlar məşğul olur. Seçicilərin kabinəyə daxil olaraq, öz seçimlərini və şəxsi seçimlərini etməyə heç nə

mane olmur.

- Fransa və Azərbaycan parlamentlərinin münasibətləri necə tənzimlənəcək?

- Milli Məclisin yeni tərkibində bir çox gənc insanların, daha çox qadınların olacağı gözlənilir. Azərbaycan parlamenti daha çox Fransa parlamentinə bənzəyəcək. Mən, Fransa-Azərbaycan Dostluq Qrupunun vitse-prezidenti kimi tez-tez Bakıda oluram. Bizdə bu şəhərlə sıx münasibətlər formalaşdırılıb və biz bu əməkdaşlığı daha da dərinləşdirmək istəyirik.

Fransada erməni diasporasının üzvləri yaşayır, ona görə də, vacibdir ki, Fransa ictimaiyyəti və siyasətçiləri Azərbaycanın fiqürantlarını, düşüncələrini, mövqeyini eşidib-anlasınlar. Biz çox ümid edirik ki, Fransa

prezidenti Emmanuel Makron daha sıx münasibət qurmaq üçün Bakını ziyarət edə biləcək. Ona görə ki, Azərbaycan regionun sabitliyi üçün çox böyük rol oynayır. Hazırda Bakı Rusiya, İran və Türkiyə kimi böyük dövlətlərlə özünün balanslaşdırılmış xarici siyasətini qurmağa çalışır. Bu dövlətlərlə möhkəm bağların yaranması üçün Azərbaycan prezidentinin böyük xidmətləri vardır.

- Azərbaycanda həyata keçirilən islahatlardan nə gözləyirsiniz?

- Hazırda burada elektoral proses gedir ki, bu da Fransa ilə münasibətdə pozitiv təsirlər göstərir. Vurğulamaq istərdim ki, Fransaya əsl demokratik prosesləri formalaşdırmaqdan ötrü 200 il lazım oldu. 25 il əvvəl mən burada müşahidəçi idim və bu gün böyük tərəqqi görürəm.

Rövşən RƏSULOVA

Xarici müşahidəçilər: “Azərbaycanda mövcud olan və daha da inkişaf etdirilən seçki institutu ən yüksək şəkildə formalaşmış”

9 fevral parlament seçkilərində Səbail rayonunda seçici fəallığı müşahidə edilir. Xüsusilə 29 sayılı Səbail Seçki Dairəsinin 1376 nəfər seçicisi olan 2 sayılı məntəqəsində (Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyası) səhər saatlarından başlayaraq seçicilər məntəqədə aktiv şəkildə gəlirlər.

Seçkiləri xarici müşahidəçilər də izləyiblər. Qeyd edək ki, onlar səhər saat 8:00-də şəffaf seçki qutularının plomblanması və nömrələnməsini, həmçinin, seçicilərin səsvermə prosesini də müşahidə ediblər.

MDB-nin Parlament Assambleyasının baş katibi Dmitri Kaibitski Dmitri və digər müşahidəçisi Sadiq Soqoyev bildiriblər ki, Azərbaycanda aparılan islahatların parlamentdə də davam etdirilməsi demokratik addımdır və bununla bağlı keçirilən parlament seçkiləri öz şəffaflığı ilə seçilir. O cümlədən, seçkiöncəsi təbliğat-təşviqat prosesi də yüksək fəallığı və kifayət qədər az nöqsanları ilə seçilib.

Müşahidəçilər qeyd ediblər ki, seçici fəallığı və yüksək seçki kampaniyası bir daha göstərir ki, Azərbaycanda mövcud olan və daha da inkişaf etdirilən seçki institutu ən yüksək şəkildə formalaşmış.

Məntəqə sədri: “Proses demokratik və şəffaf şəkildə həyata keçirilir”

Rəfiqə Kamalqızı
Rövşən Nurəddinoğlu

Məntəqə sədri: “Xarici müşahidəçilər seçkinin gedişindən razılıq ediblər”

“S”eçki prosesi azad və demokratik şəkildə davam edir, hər şey yaxşıdır. İnsanlar gəlir və öz səslerini verirlər, hər hansı bir problem yaranmayıb”. Bunu SİA-ya açıqlamasında 18 sayılı Nərimanov-Nizami Seçki Dairəsinin 14 sayılı seçki məntəqəsinin sədri Şəker İbrahimova deyib. Onun sözlərinə görə, səhər saatlarında ATƏT-in nümayəndələri məntəqədə seçki prosesini izləyiblər və onlar seçkinin gedişindən razılıqlarını ediblər: “Müxtəlif siyasi partiyalardan müşahidəçilər seçki prosesini yaxından izləyirlər. Seçki ərazində 1494 nəfər seçici qeydiyyatla alınıb ki, onlardan da 13:45-a qədər 764 nəfər seçki

hüququndan istifadə edərək, səsvermədə iştirak ediblər”.

Gülyanə, Mirqəmə

Misirli jurnalist: Azərbaycanda parlament seçkiləri yüksək səviyyədə təşkil olunub

Azərbaycanda keçirilən parlament seçkilərini müşahidə edən misirli jurnalist Məhəmməd Salama AZƏRTAC-a müsahibəsində indiyədək 4-5 seçki məntəqəsində olduğunu və bütün prosesə fikir verdiyini bildirib. O, seçkilərin yüksək səviyyədə təşkil olunduğunu bildirib.

Məhəmməd Salama bildirib ki, məntəqələrdə seçicilər rahat gəlib səs verə bilirlər. Onlar məntəqələrdə yoxlanılır ki, əvvəl səs verib-vermədikləri məlum olsun. Bundan başqa, məntəqələrdə veb-kameralar quraşdırılıb. Bütün bunlar onu göstərir ki, seçkilər tam şəffaf keçirilir: “Seçkilərdə bundan əvvəlki və hazırkı müşahidələrim əsasında deyə bilərəm ki, Azərbaycan xalqı tam demokratik yolla öz namizədlərini seçmək hüququna malikdir”. Misirli jurnalist deyib: “Seçki məntəqələrində apardığım müşahidələrdə

diqqətimi daha çox iki məqam cəlb etdi. Birincisi, gənclərin daha çox seçki məntəqələrinə gəlib səs vermələri. İkincisi də seçki məntəqələrinin sədrləri və üzvləri arasında qadınların üstünlük təşkil etməsi və onların fəallığı”. Məhəmməd Salama məntəqələrdə heç bir qanun pozuntusu müşahidə etmədiyini, seçicilərə hər cür şərait yaradıldığını vurğulayıb.

Meksikanın "Puls News Mexico" qəzeti Azərbaycandakı seçki prosesinin şəffaf və nümunəvi olduğunu yazır

Azerbaijan's Transparent Electoral Process (Hey, Iowa, Take Note)

Photo: Trend

By THÉRÈSE MARGOLIS

BAKU, Azerbaijan — When you have a

Meksikanın ən çox oxunan ingilisdilli "Puls News Mexico" qəzetində Azərbaycanda keçirilən parlament seçkilərinə həsr olunmuş məqalə dərc edilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Tereza Marqolis müəllifi olduğu məqalədə Azərbaycan hökumətinin seçkilərin açıq və şəffaf keçirilməsi üçün həyata keçirdiyi təd-

birələrin təqdir edildiyi, dünyanın müxtəlif ölkələrindən yüzlərlə beynəlxalq müşahidəçinin dəvət olunduğu bildirilir. Həmçinin müxtəlif ölkələrdən KİV nümayəndələrinin seçkiləri işıqlandırdığı qeyd olunur. Seçkilərdə müşahidəçi qismində Meksika Deputatlar Palatasının üzvü Aqustin Qarsiya Rubio və Tereza Marqolis də daxil olmaqla iki jurnalistin Meksikanı təmsil etdiyi diqqətə çatdırılır.

Məqalədə, həmçinin Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahovun seçkilərə hazırlıq prosesi ilə bağlı fikirlərinə istinad edilir.

Seçkilərdə gənc namizədlərin üstünlük təşkil etməsinə müsbət hal kimi qeyd edən müəllif Azərbaycanın Şərqdə qadınlara səsvermə hüququ verən və qızlar üçün məktəb açan ilk ölkə olduğunu da vurğulayır.

Diqqətə çatdırılır ki, seçkilərin şəffaflığını təmin etmək məqsədilə məntəqələrin 20 faizində yüksək texnologiyalı veb-kameralar quraşdırılıb və bu da nümunəvi addımdır.

Müəllif Azərbaycan xalqının ölkə rəhbərliyinə dəstək və inamının əsas səbəbini mürəkkəb coğrafi mövqeyə və neftin qiymətinin son illər aşağı düşməsinə baxmayaraq, ölkənin sürətlə inkişaf edən iqtisadiyyatını qoruyub saxlaya bilməsi, sabitliyə nail olunması, əhalinin rifahının ildən-ilə yaxşılaşması, cinayətkarlığın səviyyəsinin dünya üzrə ən aşağı səviyyələrdə olması və terror hallarının yaşanmaması ilə əlaqələndirir.

Maale-Adumimin vitse-meri: Azərbaycanda parlament seçkiləri çox yüksək səviyyədə təşkil edilib

Azərbaycanda parlament seçkiləri çox yüksək səviyyədə keçirilir. Seçkilərin təşkili məni heyran etdi. İsraildən çox müşahidəçi gəlib. Burada

gördüyümüz hər şey mükəmməldir. Məncə, hamı çox razı qalıb. Təkcə sizdə deyil, bütün dünyada da belə olmalıdır.

Bu sözləri AZƏRTAC-a müsahibəsində Maale-Adumim şəhərinin vitse-meri Boris Grossman söyləyib. Onun sözlərinə görə, parlament seçkiləri ilin əsas hadisəsidir və bu hadisə dövlətin və cəmiyyətin sonrakı inkişafına şəxsiz təsir göstərəcək. B.Grossman deyib: "Xarici müşahidəçilərin dəvət edilməsi göstərir ki, Azərbaycanda parlament seçkiləri açıq, azad və aşkar keçirilir. Səsvermə prosesi beynəlxalq normalara uyğundur. Məni təəccübləndirən məqamlardan biri də bu oldu ki, hava şəraitinin əlverişsiz olmasına baxmayaraq, seçki məntəqələrində vətəndaşların fəallığı yüksəkdir. Bayırda bir dərəcə şaxtadır, amma insanlar, xüsusən də gənclər seçki məntəqələrinə axışırlar. Bu, çox yaxşı haldır."

Finlandiyalı müşahidəçi: "Seçkilər bütün qaydalara uyğun təşkil olunub"

Azərbaycanda Milli Məclisə keçirilən seçkilər bütün qaydalara uyğun təşkil olunub. Bunu AZƏRTAC-a müsahibəsində Şamaxıda səsvermə prosesini izləyən finlandiyalı müşahidəçi Avqust Halonen bildirib.

O deyib: "Bu gün artıq ikinci seçki məntəqəsindəyəm. Burada indi qədər hər hansı problemin şahidi olmadım və düşünürəm ki, bundan sonra da heç bir qayda pozuntusu olmayacaq. Hələ bir neçə məntəqəyə də baş çəkəcəyəm."

İordaniyalı müşahidəçi: Məntəqələrdə seçicilər üçün hər şeyin yüksək səviyyədə təşkil edildiyinin şahidi oldum

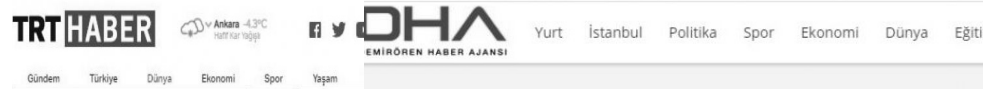
Bu gün Azərbaycanda keçirilən seçkilər zamanı apardığım müşahidələr göstərir ki, hər şey normal vəziyyətdədir. Müxtəlif ölkələrdən müşahidəçilərin, jurnalistlərin prosesi izləməsi və işıqlandırması seçkilərin şəffaf keçməsinin əyani sübutudur. Bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində Milli Məclisə keçirilən seçkilərin gedişini izləyən iordaniyalı tarixçi Ömər Armuti bildirib.

Ömər Armuti deyib: "Səhər tezdən seçki məntəqələrində olduq. Məntəqələrdə seçicilər üçün hər şeyin yüksək səviyyədə təşkil edildiyinin şahidi oldum. Veb-kameraların quraşdırılması, siyasi partiyaların nümayəndələrinin prosesi izləməsi şəffaflığı daha da artırır. Seçkilər azad və sərbəst şəraitdə keçir. Parlament seçkilərinin belə uğurlu keçməsi bizi sevindirir. Bu seçkilər Azərbaycanın gələcək inkişafı baxımından önəm kəsb edir. Düşünürük ki, seçicilər layiqli nami-

zedlərə seçəcəklər və Azərbaycanın gələcəyi daha parlaq olacaq. Azərbaycan xalqına, dövlətinə, hökumətinə nailiyyətlər arzulayıram".

Türkiyə KİV-ləri Azərbaycanda keçirilən seçkiləri geniş işıqlandırır

Türkiyənin aparıcı kütləvi informasiya vasitələri fevralın 9-da Azərbaycanda keçirilən Milli Məclisə seçkilərlə bağlı geniş materiallar yayırlar. Materiallarda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin, birinci xanım Mehriban Əliyevanın və ailə üzvlərinin səsvermədə iştirakı öz əksini tapır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Anadolu və

DHA xəbər agentlikləri, "Hurriyet" qəzeti, "TRT HABER", "A HBR" televiziya kanalları və s. nüfuzlu KİV-lər türkdilli əhalini Azərbaycanda keçirilən seçkilər barədə davamlı məlumatlandırır. Bildirilir ki, səsvermə prosesi qanunauyğun şəkildə davam edir. Qeyd edək ki, qaradaş ölkə mətbuatı parlamentin buraxılması və növbədənkenar seçkilərin keçirilməsi təşəbbüsünün irəli sürülməsi ilə başlayan seçki prosesi davamlı olaraq diqqətdə saxlayır.

Zaman-zaman Azərbaycanın söz və ifadə azadlığına, KİV-lərin müstəqil, azad fəaliyyətinə qarşı böhtan və qaraz yanaşmaları edən AŞPA-nın bu dəfə eyni tərzdə çıxış etməsi, hesabat yayması, söz yox ki, bu sahədə fəaliyyət göstərən jurnalist cəməsinə də hiddətləndirir. Elə də uzağa getməyərək, işğalçı və təcavüzkar ölkənin əvvəlki iqtidarını deyil, məhz Paşinyan hakimiyyətinin söz və ifadə azadlığına qarşı sərt davranışlarını, jurnalistlərin, bloqerlərin, ictimai fəalları təqiblərə məruz qalmalarını xatırlada bilərik. Təkcə ötən il Ermənistanla onlarla təqib, təhdid və hücum faktları baş verib ki, onlardan bir neçəsini bir daha diqqətə çatdırmaq istərdik.

natlar verir, amma faktlar tamamilə əksini deyir" deyərək Seyranyan qeyd edib ki, hazırda (təkcə 2019-cu ilin yayına qədər R.R.) mətbuata qarşı 90-dan çox iddia qaldırılıb və bu vaxta qədər belə bir şey heç zaman baş verməmişdi. Hətta Serj Sarkisyan dönəmində bu cür hallara az-az rast gəlinir-

AŞPA Ermənistan jurnalistlərinə qarşı təzyiqlərdən nəyə görə söhbət açmır?

Yaxud Paşinyan iqtidarının KİV-lərə və jurnalist təşkilatlarına qarşı təzyiqləri - faktlar, sübutlar

Bloqer Artur Danielyan: "Bizim aktivistlər heç bir əsas olmadan polisə aparılır, saxlanılır və onlara qorxu atmosferi yaradılır"

Misal üçün, ötən ilin yayında "Adekvad" ictimai təşkilatının təsisçisi, bloqer Artur Danielyan bəyan edib ki, onun təşkilatının fəaliyyətinin əleyhinə edilmiş hücum, o cümlədən, polis tərəfindən "Adekvad"-ın 11 fəalının saxlanması hakimiyyətin adıçəkilən jurnalist hərəkatının yolunu kəsilməsinə qarşı başladılan fəaliyyətdir.

Danielyan əlavə edib ki, mövcud təxribatlar barədə onlara çoxdan xəbərdarlıqlar edilib: "Hərəkatımıza qarşı növbəti hücum da bunu təsdiq edir. Bizim aktivistlər heç bir əsas olmadan polisə aparılır, saxlanılır və onlara qorxu atmosferi yaradılır. Bütün bunlar aşkar manipulyasiyalardır".

Bundan öncə isə, "Adekvad" hərəkatı bəyanat yaymışdı ki, 2019-cu ilin 9 iyuna keçən gecəsində təşkilatın 11 fəali polis tərəfindən saxlanılmışdı. Məlumatda bildirilmişdi ki, bu günlərdə baş nazir "qara geyimli şəxslərə" hədə yağdırıb ki, bu da "Adekvad"-ın bir müddət əvvəl, qara futbolkalardakı yürüşü ilə bağlı verilən siqnaldır. Ona görə də, hərəkat fəalları qarşı hakimiyyət tərəfindən sərt təhdidlərə başlanılıb.

Jurnalistlər Birliyinin sədri Satik Seyranyan: "Paşinyan əvvəlki hakimiyyətin tərz-hərəkatına uyğunlaşdı və eyni ruhda da davam edir"

Daha bir fakt isə Jurnalistlər Birliyinin sədri Satik Seyranyanın ötən il ölkədəki təzyiqlərlə bağlı verdiyi açıqlamasıdır. "Hakimiyyət yüksək tribunalardan Ermənistanla azad söz və mətbuat azadlığı barədə bəya-

di: "Hər bir dövrdə hakimiyyət söz azadlığına qarşı müəyyən tədbirlər görüb. Biz jurnalistlərə qarşı təzyiqlər və sair də görmüşük. Lakin biz gözləyirdik ki, bizim həmkarımız Nikol Paşinyan hakimiyyətə gəldikdən sonra mətbuata tamamilə başqa yanaşma nümayiş etdirəcək. Amma əfsus ki, o da, əvvəlki hakimiyyətin tərz-hərəkatına uyğunlaşdı və eyni ruhda da davam edir".

Jurnalistlər Birliyinin sədri vurğulayıb ki, yüksək səviyyəli beynəlxalq tribunalarda hakimiyyət orqanları Ermənistanla görünməmiş söz və mətbuat azadlığının olduğunu elan edirlər, amma faktlar tamamilə başqa şeydən xəbər verir və bunun əksini təsdiq edir.

Seyranyanın sözlərinə görə, söz və mətbuat azadlığına edilən bu hücumlar təkcə mətbuat və media üçün deyil, həm də ictimaiyyət və siyasətçilər üçün bir işarə və bir siqnal olmalıdır.

"Joxovurd" qəzetinin baş redaktoru Knar Manukyan: "Burada hər şeyi alt-üst ediblər, mənim kabinetimdə kaos hökm sürür"

Digər bir fakt isə, 2019-cu ilin sonlarına yaxın - dekabrın 19-na keçən gecə naməlum şəxslərin Ermənistanın "Joxovurd" qəzetinin redaksiyasına basqın etməsi ilə bağlıdır. Bu barədə informasiya yayan Rusiyanın TASS agentliyi xəbər verib ki, hadisə barədə nəşrin baş redaktoru Knar Manukyan danışib. "Burada hər şeyi alt-üst ediblər, mənim kabinetimdə kaos hökm sürür. Mənə elə gəlir ki, naməlum şəxslər nəşrə axtarıblar. Bunun nə olduğunu deyə bilmərəm, lakin bu, qarət cəhdi deyil, çünki bütün qiymətli əşyalar yerindədir" deyərək Manukyan bildirib. Bütün bunlar mövcud faktların yalnız çox cüzi hissəsidir və Ermənistanla KİV-lərə, KİV nümayəndələrinə qarşı belə halların baş verdiyi halda, bu ölkəyə qarşı ağır söz deməyən AŞPA, istərsə də digər bəlli qurumların davranışlarının kökündə, birmənalı olaraq, qərəzin dayanması şübhəsizdir. Ona görə də, artıq əminliklə deyə bilərik ki, zaman-zaman Azərbaycana qarşı bənzər şər-böhtançı addımlara gedən AŞPA həmin baxışlarını ya dəyişməli, ya da Avropanın bir çox siyasi və s. məsələlərində söz sahibi olan Azərbaycana qarşı fəaliyyətinə yenidən nəzər salmalıdır. Çünki həqiqəti qoyub, yalan və böhtan yaymaq, bu təşkilatın get-gedə düşən nüfuzuna daha bir silinməz ləkə vurur!

Rövşən RƏSULOVA

Paşinyanın daxili qoşunları erməni xalqına qarşı

Sırr deyil ki, Ermənistanla hakimiyyət dəyişikliyinə rəğmən, mövcud hakimiyyət öz reytingini qoruyub-saxlamaq üçün əlində olan bütün imkanlardan maksimum şəkildə istifadə edir. Baş nazir Nikol Paşinyanın, hətta dövlət mövqelərində ehtiyat etdiyi insanları repressiyalara məruz qoymaq faktları üzə çıxmaqdadır.

Bu barədə Ermənistan KİV-ləri məlumat yayır. Məsələn, "Arminianrekord" yazır ki, artıq Paşinyan silahlı qüvvələrinin daxili qoşunlarını xalqa qarşı çıxarmaq qərarını verir: "Güc qalib gəlir, lakin onun qələbəsi əzəmətli deyil" deyərək erməni saytı ABŞ prezidenti Abraham Linkolnun sitatını gətirərək, işarə edir ki, çox yaxın günlərdə Paşinyan hakimiyyətinə qarşı kütləvi etiraz dalğası qalxacaq: "Bu dəfə ölkənin Konstitusiyası Məhkəməsinin sədrinin, keçmiş Milli Təhlükəsizlik Xidməti rəisinin ardınca Ədliyyə naziri Rustam Badasyanın da təqiblərə məruz qalması ölkədaxili repressiyaların baş qaldırması ehtimallarını reallaşdırır. Məsələ ondadır ki, Badasyan hakimiyyətin adından çıxış edərək, parlamentdə erməni xalqına barmaq silkləyib. O, dövlətinin əsaslarının möhkəm olduğunu iddia edərək, qanun pozuntularını törədənlerin qarşısının daxili qoşunlar tərəfindən alınacağını bildirib".

"Qoy kiminsə hüneri varsa, dövlətlə təhdid dilində danışsın" deyən erməni ədliyyə naziri bununla sübut edib ki, ona bu sözləri dedirdən Paşinyan reytinginin aşağı düşməsindən ehtiyat edərək, xalqla güc dilində danışmağı qərara alıb.

RƏFIQƏ HÜSEYNOVA

Dövlət çevrilişi mövzusu Ermənistanın gündəmindən düşmür

Ermənistanla dövlət çevrilişi mövzusu ölkənin müxtəlif siyasi meydanlarında müzakirə olunmaqda davam edir. Bu barədə erməni mediasında da gündəlik yazılar, şərhlər və rəylər işıq üzünə çıxmışdır. Qeyd olunur ki, nə qədər maraqlı görünsə də, sözügedən mövzunu hakimiyyət də dəstəkləyir. Daha dəqiq desək, ölkədaxili siyasi böhranın mövcudluğu inkar olunmur və həqiqətən də, dövlət çevrilişinin baş verməsi an məsələsinə çevrilib.

Hakimiyyət daha öncəki idarəçi sistem tərəfindən çox güclü pressinq altındadır

"Hər halda, hətta təhlükəsizlik şurasının katibi dərəcəsinə dövlət çevrilişinə cəhd və onun qarşısının alınması barədə danışılıb" deyərək Ermənistanın "1.in" informasiya saytı yazır. Maraqlıdır ki, sözügedən mövzuya toxunan erməni saytı onu da qeyd edir ki, siyasi təbliğat yanaşmasında mövzunun kütləviləşdirilməsi anlaşılındır. "Belə ki, hakimiyyət daha öncəki idarəçi sistem (keç-

miş iqtidar-R.R.) tərəfindən çox güclü pressinq altındadır" yazan adıçəkilən sayt qeyd edir ki, burada maliyyə resursları, güclü təbliğat reallığı da mövcuddur ki, həmin sistem ictimai rəyi də özünə tərəf cəlb edə bilər: "Bütün problem ondadır ki, hazırda bumeranq effekti hiss olunmaqdadır... Məsələ həm də bundadır ki, keçmiş sistemin ümumi strategiyası mübahisəsiz olaraq məsələnin mahiyyəti odur ki, ictimai rəyin hiddəti bahasına onlar mövcud etapda və ictimai atmosferdə - davamlı psixoloji qorxu və həyəcan çərçivəsində, yaxud tələkənin beş deqiqəlik məsafəsində hər şey əldə edə bilərlər".

Ermənistanla yalnız keçmiş hakimiyyət uduzmayıb

Postinqilab reallığında və qiymətləndirilməsində belə nəticəyə gəlmək olar ki, inqilabı Ermənistanla yalnız keçmiş hakimiyyət uduzmayıb. Ya da, öncəki hakimiyyət həmin vaxtlar odioz və oliquarxik dairələrin yaxınlığı hesab edilən keçmiş və hazırkı memurlardan ibarət olmayıb, həm də müəyyən koalisiyaadankənər element və seqmentləri də təşkil edib".

Beləliklə, erməni ictimai rəyində həm də belə bir fikir fotmalaşır ki, Nikol Paşinyan iqtidarı daxilindəki müəyyən postlarda keçmiş hakimiyyətin adamları oturmağı bacarıblar. Onlar sözdə mövcud hakimiyyəti dəstəklədiklərini göstərsələr də, əslində, keçmiş hakimiyyətin gizli tapşırıqlarını icra edib, dövlət çevrilişi mövzusunun gündəmdə saxlaya bilərlər.

Rövşən RƏSULOVA

“2014 - 2018-ci illər üçün Azərbaycan Respublikasında insan alverinə qarşı mübarizə haqqında MFP-nin məqsədləri və həyata keçirilmə prinsipləri”ndən biri “2.1.5. insan alveri qurbanlarının müdafiəsi”, hüquqlarının bərpası və sosial reabilitasiyasının təmin edilməsi”dir. Bu, insan alveri qurbanlarını müdafiə etmək” məqsədini daşımış 2008 - 2013-cü illər üçün MFP-də də təsbit edilmişdir. İnsan alveri ilə mübarizə haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun 1.0.10-cu maddəsi əməkçi miqrantları əhatə etmir. Onlar, insan alverinin qurbanı olduqları təqdirdə, beynəlxalq hüquqi sənədlərə əsasən, yalnız müdafiə və yardım almaq hüququna malikdirlər.

Azərbaycan Respublikası “İnsan alveri qurbanları ilə bağlı Milli İstiqamətləndirmə Mexanizmi Qaydaları”nın təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 123 nömrəli 11 avqust 2009-cu qərarı ilə, Milli Əlaqələndiricinin nəzarəti altında həyata keçirilməsi üçün MİM-i formal olaraq təsis etmişdir. Bu qərar “İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə 2009 - 2013-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasının Milli Fəaliyyət Planına” uyğun olaraq, hazırlanmış qaydaları müəyyən etmişdir və o, insan alveri qurbanları ilə bağlı milli istiqamətləndirmə mexanizminin həyata keçirilməsi üçün qaydaları təyin edir.

Ümumi müddəaların 1-ci bəndində deyilir:

İnsan alveri qurbanları ilə bağlı Milli İstiqamətləndirmə Mexanizminin əsas məqsədləri qurbanların hüquqlarının qorunmasını və onların aidiyyəti quruma təhvil verilmə-

“bərpa və fikirləşmə müddətindən yararlanmaq” imkanını verir.

14-1-ci maddədə deyilir:

İnsan alverinin qurbanına öz vəziyyətini bərpa etmək, cinayətkarların təsirindən yayınmaq və cinayət təqibi orqanları ilə əməkdaşlıq etmək barədə düşünülmüş qərar qəbul etmək üçün 30 gün bərpa və fikirləşmə müddəti verilir.

Bərpa və fikirləşmə müddətində insan alverinin qurbanı təhlükəsizlik və müdafiə ehtiyaclarının təmin edilməsi, fiziki, psixoloji və sosial vəziyyətinin bərpası üçün bu Qanunun 12-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xüsusi müəssisələrin xidmətlərindən istifadə edə bilər.

Bərpa və fikirləşmə müddətində insan alverinin qurbanına Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənara inzibati qaydada çıxartma tətbiq edilmir.

Şəxsin insan alverinin qurbanı olmadığı müəyyənləşdirildikdə, bərpa və fikirləşmə müddəti veril-

müqavilələrə uyğun olaraq uşaq hüquqlarının qorumaq üçün bütün zəruri tədbirlər görülməlidir.

İnsan alveri ilə mübarizə haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun “İnsan alverinin qurbanı olmuş uşaqlara yardım göstərilməsi” başlıqlı 16-cı maddəsində deyilir:

16.1 İnsan alverinin qurbanı olmuş uşağa yardım göstərilərkən, onun mənafehləri üstün tutulmalı, “Uşaq hüquqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, “Uşaq hüquqları haqqında” BMT-nin Konvensiyasına, habelə Azərbaycan Respublikasının digər qanunlarına və tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə uyğun olaraq uşağın hüquqlarının və qanuni maraqlarının qorunması üçün bütün tədbirlər görülməlidir.

16-cı maddədə uşağın müdafiəsi üçün məlumat vermə mexanizmləri, sığınacaqda yerləşdirmə üçün tədbirlər və uşaq alveri qur-

Azərbaycan Respublikasında qurbanlara yardım

sini, təhlükəsizliyini, repatriasiyasını, sosial reabilitasiyasını təmin edəcək səmərəli sistemin yaradılması və bu sahədə qaydaların formalaşdırılmasıdır.

İnsan alveri qurbanları ilə bağlı Milli İstiqamətləndirmə Mexanizmi aşağıdakı prinsiplər rəhbər tutulmaqla həyata keçirilir:

qurbanların hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi;

qurbanlar haqqında məlumatların konfidensiallığının təmin edilməsi;

müdafiə və sosial reabilitasiya tədbirlərinin tətbiqində qurbanların bərabərliyinin təmin edilməsi;

qurbanların ehtiyaclarına uyğun müdafiə və sosial reabilitasiya tədbirlərinin fərdiliyinin təmin edilməsi;

dövlət orqanları və qeyri-hökumət təşkilatlarının qarşılıqlı əməkdaşlığının təmin edilməsi;

regional və beynəlxalq əməkdaşlığın səmərəliliyinin təmin edilməsi”.

İnsan alveri ilə mübarizə haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun IV Fəslə “İnsan alveri qurbanlarının sosial reabilitasiyası və müdafiəsi”ni müəyyən edir. 2013-cü ildə tətbiq edilən 14-1-ci maddə insan alveri qurbanlarına

mir, bu müddət başlandıqda işə dayandırılır.

14-1-ci maddədə dəqiq şəkildə müəyyən edilmir ki, “şəxsin insan alveri qurbanı olduğunu güman etmək üçün məntiqli əsaslar mövcud olduqda” bərpa və fikirləşmə müddəti verilməlidir. Azərbaycan qanununda “insan alveri qurbanı”nın anlayışına “insan alverinə məruz qaldığı güman edilən şəxs” aiddir. Buna görə də, AŞ Konvensiyasına uyğun olmaq üçün Azərbaycan qanununun 14-1-ci maddəsi “insan alverinin qurbanı olduqlarını güman etmək üçün məntiqli əsasların mövcud olduğu” mümkün qurbanları əhatə edəcək şəkildə təfsir olunmalıdır”.

İnsan alveri ilə mübarizə haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun 16-cı maddəsi Azərbaycan Respublikasında istiqamətləndirmə mexanizmi üçün hüquqi əsas təmin edir. 19 noyabr 2009-cu il tarixdə Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə qəbul edilmiş “İnsan alverinin qurbanı olmuş uşaqların sığınacaqda yerləşdirilməsi və saxlanması Qaydaları”nda nəzərdə tutulur ki, yardım göstərilərkən, uşağın qanuni maraqlarına önəm verilməli və Azərbaycan qanunvericiliyinə və müvafiq beynəlxalq

banlarının sosial reabilitasiyası nəzərdə tutulur. İnsan alveri ilə mübarizə haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun “İnsan alverinin qurbanı olan əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin repatriasiyası” başlıqlı 20-ci maddəsində deyilir:

20.1. Əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxs insan alverindən zərər çəkmiş şəxs hesab olunanda, onun barəsində 1 il müddətində Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənara inzibati qaydada çıxartma tətbiq edilmir.

20.2. Bu qanunun 20.1-ci maddəsində göstərilən müddət başa çatdıqda, lakin əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxs insan alveri ilə bağlı cinayət işləri üzrə cinayət təqibi orqanlarına yardım göstərdikdə, həmin şəxs barəsində Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənara inzibati qaydada çıxartma tətbiq olunmur”.

2013-cü ilin sentyabr ayında Nazirlər Kabineti qurban kimi tanınmış insanlara bir il müddətinə müvəqqəti yaşayış üçün icazələrin verilməsinə (qurbanın müraciəti əsasında) imkan verən insan alverinin qurbanı olmuş əcnəbi şəxslərin repatriasiyasına

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

dair insan alveri əleyhinə qanunvericiliyə düzəlişləri təsdiq etmişdir (2.3-cü maddə).

Qanunvericilikdə deyilir:

“İnsan alverinin qurbanı hesab edilmiş hər bir əcnəbi vətəndaşa ölkədən çıxarılma tətbiq edilməyərək avtomatik şəkildə verilən bir il müddətində ölkədə qalma müddəti başa çatdıqda, qurban cinayət araşdırmasına / proseslərinə kömək etmək qərarını verərsə, həmin şəxs cinayət prosesləri başa çatanaqədək cəza tətbiq edilmədən Azərbaycan Respublikasında qala bilər”.

Uşaqlar yalnız onların ən vacib maraqlarına uyğun olduqda və yenidən insan alverinin qurbanına çevrilmə riski olmadıqda repatriasiya olunmalıdır. Uşaq 10 yaşdan böyük olduqda, onun rəyi soruşulmalı və bu, nəzərə alınmalıdır. Uşaq qurbanın repatriasiyasından əvvəl risk qiymətləndirilməsi aparılmalıdır. Bura yenidən insan alverinə məruz qalma riski, əməli törəmələr tərəfindən hədələr və yardımın mövcudluğu aiddir.

“İnsan alveri ilə mübarizə haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun 17-ci maddəsində deyilir:

İnsan alveri qurbanlarının şəxsi və ailə həyatının sirri olan məlumatların yayılması Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq məsuliyyətə səbəb olur. İnsan alverindən zərər çəkmiş şəxsin, onun yaxın qohumlarının, habelə insan alverinə qarşı mübarizəyə yardım göstərən şəxslərin həyat və sağlamlığına təhlükə yarada bilən məlumat

konfidensial hesab edilir və onun yayılması qadağandır.

İnsan alverindən zərər çəkmiş şəxs haqqında konfidensial məlumatları və ya onun barəsində tətbiq edilən təhlükəsizlik tədbirləri haqqında məlumatları qanunsuz olaraq toplama, yaxud bu məlumatları qəsdən yayma Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş məsuliyyətə səbəb olur.

2009 - 2013-cü illər üçün Azərbaycanın Milli Fəaliyyət Planının insan alveri cinayətləri əleyhinə təqibləri gücləndirmə” adlı 6-cı fəslində “məhkəmə proseslərində qurbanların müdafiəsinə vəkilləri cəlb etmək”lə bağlı müddəə daxil edilmişdir. Bundan əlavə, MFP-də Hökumətdən qurbanlara göstərilən hüquqi yardımın effektiv, uzunmüddətli və davamlı olmasını təmin etmək tələb olunurdu. İnsan alveri qurbanları üçün Milli İstiqamətləndirmə Mexanizmi Qaydalarının “Qurbanların hüquqlarının müdafiəsi” başlıqlı 3-cü maddəsində deyilir:

3.1. Qurbanlar pulsuz hüquqi yardım almaq hüququna malikdirlər. Qurbanlar pulsuz hüquqi yardım və bu yardımı göstərən təşkilatlar barədə xüsusi polis qurumu və qeyri-hökumət təşkilatlarından məlumat alırlar”.

İnsan alveri qurbanına qurbanın qohumu və ya Vəkillər Assosiasiyasının üzvü ilə təmsil olunmaq imkanını vermək üçün 2014-cü ilin oktyabr ayında Azərbaycan qanuna düzəliş edilmişdir.

Vahid Öməröv,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Əli Kərimli - gerçək avantürəçilik nümunəsi!

Sağlam düşüncəli insanlar artıq onun həbs olunmasını tələb etməlidir!

Kifayət qədər faktlara əsaslanan amillərdən biri də budur ki, birillik AXC-Müsavat hakimiyyətinin bəzi təmsilçiləri istər iqtidarda olduqları dövrdə, istərsə də müxalifətdə olduqları zaman yalnız anti-mill, dağıdıcı mövqe tutaraq, Azərbaycan dövlətçiliyini, onun müstəqilliyini sarsıtmaq məqsədilə əməli fəaliyyət göstərirlər. Bu sıralamada isə ilk yeri tutanlardan biri və birincisi Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədri Əli Kərimlidir. O da sirr deyil ki, müxalifətçi partiya sədri adı altında maskalanan Kərimli və onun yandaşları, ümumiyyətlə yaxın ətrafı qarşısında dayanan əsas məqsəd dövlətimizin strateji hədəflərinin sabotaj olunması, dövlətimizin beynəlxalq aləmdə qazandığı yüksək nüfuzuna xələl gətirməkdir. Bu baxımdan, biz çoxsaylı sübutlar gətirməklə nəticəyə gələ bilərik ki, Ə. Kərimlinin fəaliyyəti və irəli sürdüğü iddialar ermənilərin Azərbaycana qarşı həyata keçirdiyi informasiya müharibəsinin başlıca istiqamətləri ilə tam şəkildə üst-üstə düşür. Artıq bu, bir aksiomaya çevrilib.

Azərbaycanın danışıqlar masası arxasında mühüm üstünlük əldə etdiyi məqamda Əli Kərimli daxildə vəziyyəti gərginləşdirməyə xidmət edən çağırışlar irəli sürür

Digər tərəfdən, o da bellidir ki, uzun müddətdir ki, AXCP adlı pərdələnmiş təşkilat başda olmaqla, "Azadlıq" qəzeti, eləcə də, sosial şəbəkələrdə fəaliyyət göstərən məlum qrup Ə. Kərimlinin sifarişlərinə uyğun olaraq ölkə və xalq üçün ən tələpəli məqamlarda belə düşmənin informasiya təxribatlarına bəhanə, stimül və dəstək verirlər. Onlar qınanıldıqda isə, Kərimlinin ən çox sevdiyi "silah" - söyüş və təhqir kampaniyasına start verilir. Sadə bir fakta əsaslanaraq, 2016-cı il aprel ayının ilk dörd günündə cəbhədə baş verən məlum hərbi əməliyyatlardan sonra ictimai rəy məhz bu faktorun şahidinə çevrildi. Daha dəqiq desək, heç də təsadüfi deyil ki, Azərbaycanın həm cəbhə xəttində, həm də danışıqlar masası arxasında mühüm üstünlük əldə etdiyi indiki məqamda Ə. Kərimli və onun yaxın ətrafı daxildə vəziyyəti gərginləşdirməyə xidmət edən çağırışlar irəli sürməyə başlayıb. Əsas məqsəd ictimai rəyi yanlış istiqamətə yönəltmək, xalqın vətənpərvərlik ruhunu, xalqla hakimiyyət arasında birliyi sarsıtmaq və bununla da dövlətimizin əldə etdiyi mühüm nailiyyətin əhəmiyyətini heçə endirməkdir.

Beynəlxalq ictimaiyyət ölkəmizin davamlı xarakter daşıyan erməni təxribatlarına cavab hüququnu tanıyıb və dəstək verib!

Halbuki Azərbaycanın şanlı və rəşadətli silahlı qüvvələri işğalçı-təcavüzkar Ermənistan ordusuna sarsıdıcı zərbə vurub, mühüm strateji yüksəkliklərə nəzarəti ələ keçirib və Ali Baş Komandan tərəfindən qarşıya qoyulmuş vəzifələr uğurla yerinə yetirilib. Məğlub və qorxaq düşmən həm canlı qüvvədə, həm də texnikada böyük itkiyə məruz qalıb və xilas yolu axtarmağa can atır. Ancaq işğalçılar diplomatik cəhətdən də sarsıdıcı məğlubiyyətlərə məruz qalmaqdadır. Xüsusilə, beynəlxalq ictimaiyyət məlum olaylardan sonra münaqişənin yenidən alovlanması səbəblərinə obyektiv yanaşaraq, ölkəmizin davamlı xarakter daşıyan erməni təxribatlarına cavab hüququnu tanıyıb və dəstək verib.

kəmizin davamlı xarakter daşıyan erməni təxribatlarına cavab hüququnu tanıyıb və dəstək verib. ABŞ-ın yüksək siyasi dairələri və diplomatları, Rusiya dairələri, BMT, AŞPA, ATƏT və s. kimi nüfuzu təşkilatlar Ermənistanı işğal altında saxladığı ərazilərdən çıxmağa səslədi. Məhz bununla da Azərbaycan uzun illərdən bəri formalaşmış "məğlub tərəf" stereotipini sındırdı və isbatladı ki, istənilən anda torpaqları geri almaq iqtidarına malikdir.

Bu kimi əhəmiyyətli faktorları təhlil edib, realığı doğru şəkildə qiymətləndirmələri əvəzinə...

Başqa tərəfdən, Azərbaycan beynəlxalq ictimaiyyətin ısrarlı müraciətlərini nəzərə alaraq, hərbi əməliyyatları dayandıraraq və sülh prosesinə sadıqlıyını növbəti dəfə nümayiş etdirib ki, bu amil də sonrakı proseslərdə öz üstünlüyünü qoruyub-saxlayacaq, danışıqlara başlanarsa, ölkəmiz sözügedən məqamı beynəlxalq aləmin diqqətinə çatdıracaqdır. Bu addım beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən olduqca yüksək qiymətləndirilib. Ancaq Azərbaycanın sülh tərəfdarı qismində siyasət yürütməsinə rəğmən, Ermənistan əldə olunmuş son atəşkəs rejiminə riayət etmir. Təbii ki, belə olan halda zaman və nəticə məhz bizim dövlətimizin xeyrinə işləmiş olur.

Hazırda Azərbaycanın əldə etdiyi üstün mövqeyə dəstək vermək əvəzinə, Əli Kərimli və onun rəhbərlik etdiyi AXCP, onun sosial mediadakı söyüş qrupları tam əks-mövqe tutaraq,

erməni dəyirmanına su tökməklə məşğuldurlar. Bununla, qarağüruhu dəstə xalqın Azərbaycan Prezidentinin yürütdüyü siyasətə etimadının və dəstəyinin daha da yüksəldiyi, cəmiyyətlə hakimiyyət arasında birliyin daha da sıxlaşdığı, Milli Ordumuzun zəfərinin xalqda yüksək əhval-ruhiyyə və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli şəkildə, ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunacağına böyük inam yaratdığı bir vaxtda, Ə. Kərimli əsl düşmən xislətini bir daha açıq şəkildə ortaya qoymuş olur. Əsl düşmən kimi uğurumuzu uğursuzluq, qələbəmizi məğlubiyyət kimi qələmə verməklə və hakimiyyəti ittiham hədəfinə çevirməyə cəhd göstərməklə!

Əli Kərimli Azərbaycan gənclərinin qanına susamış əsl düşmən və Vətən xainidir!

Ə. Kərimli hərbi əməliyyatların davam etdirilməsi, müharibənin daha da alovlanması ilə bağlı populist çağırışlar edir, daxildə vəziyyəti gərginləşdirməklə məntiqi yekuna yaxınlaşan münaqişənin ədalətli şəkildə, sülh yolu ilə həllinə zərbə vurmağa çalışır. Belə bir mühüm dönüş nöqtəsində müharibə tələb edən Əli Kərimli minlərlə Azərbaycan gəncinin qanına susamış əsl düşmən, Vətən xaini və canidir. Artıq Ə. Kərimli və onun tərəfdarlarının Azərbaycanın milli maraqlarına zidd, ermənipərəst fəaliyyətinə son qoymağın vaxtı çoxdan çatıb. Cəzasızlıq isə onun dövlətçilik maraqlarımız qarşısında daha da quduzlaşmasına səbəb olur.

Əlbəttə ki, belə bir ərəfədə öz rəşadətli ordusunun, əsgərlərinin, eləcə də Ali Baş Komandanının ətrafında sıx bələşdiyini əməli nəticələrlə sübuta yetirən müxtəlif sosial təbəqələrin nümayəndələri, ziyalılar, gənclər ayağa qalxmalı, satqın və xəyanətəkar Ə. Kərimliyə öz yerini göstərməlidirlər! Azərbaycan dövləti davamlı şəkildə milli maraqlara zərbə vurmaqla ölkənin siyasi həyatında özlərinə yer etmiş Ə. Kərimli kimi şəxsi ambisiyasını güdən populistlərə, avantürəçilərə, anti-mill ünsürlərə bundan sonra da meydan verməməli və onların barəsində sərt ölçü götürməlidir. O, həbs olunmalı, layiqli cəzasını almalı, ən yaxşı halda isə ölkədən hüdudlarından çıxarılmalıdır. Belələrinə Azərbaycanda yer yoxdur!

Rövşən RƏSULOVA

Belçikada fırtına səbəbindən uçuşlar təxirə salınıb

Belçikada "Ciara" fırtınası səbəbindən bir çox şirkət uçuşlarını təxirə salıb. SİA xarici mətbuata istinadən xəbər verir ki, Brüssel Hava Limanı səlahiyyətlilərinin verdiyi açıqlamaya görə, saatda təxminən 110 kilometr sürətlə əsən külək səbəbindən hava limanında yaranan nasazlıqlar nəticəsində "British Airways", "Lufthansa" və "KLM" də daxil olmaqla, 60 reysinin uçuşu təxirə salınıb. Qeyd edək ki, səmşinlərin uçuşları barədə məlumatlar veb saytında veriləcək.

Rusiya Hələbi bombaladı, 2 nəfər öldü

Rusiya qırıcıları Hələbin Kefer Nuran, Kefer Naha və Cemiyet Rehhal yaşayış məntəqələrinə hücum edib. SİA xarici mətbuata istinadən xəbər verir ki, Mülki Müdafiə mənbələrindən əldə edilən məlumata görə, Rusiya Hələbin Kefer Nuran kəndinə etdiyi hava hücumlarında 2 mülki şəxs həyatını itirib, 10 mülki şəxs yaralanıb. Qeyd edək ki, Mülki Müdafiə qrupları hadisə yerində axtarış-xilasətmə işlərini davam etdirirlər.

Yekun sözü xalq deyir

RƏFİQƏ

Gözlənilməli kimi, 9 fevral parlament seçkilərinə yüksək səviyyədə aparılan hazırlıq seçkilərinin nəticələrinin də yüksək olacağını təsdiqləyir. Bunu Avropa Parlamenti, AŞPA, MDB Müşahidə Şurası və s. kimi nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların ölkəmizə gələrək seçki missiyalarının seçkilərin obyektiv keçirilməsi ilə bağlı fikirləri də təsdiq edir. Ümumiyyətlə, seçkilərin keçirildiyi şərait, nəticələrin obyektivliyi hər bir ölkədə demokratiyanın hansı səviyyədə inkişaf etdiyini göstərən mühüm faktorlardandır. Bununla da əslində gənc, müstəqil və öz sözünü deyən dövlət olmaqla yanaşı, Azərbaycan keçirilən bütün seçkilərdə dünyaya ən müasir standartlara cavab verən seçki nümunəsi göstərən və növbəti parlament seçkisində də bunun şahidi olacaq. Təbii ki, baş tutacaq növbəti seçkinin də ölkəmizin demokratik prinsiplərin, ənənələrin bərqərar olma yönündə böyük uğurlar əldə edəcəyini bir daha təsdiqləyəcək. Beləliklə, Milli Məclisə keçirilən seçki şəffaflığı və rəqabətçiliyi ilə beynəlxalq müşahidəçilərin diqqətini cəlb edib.

Seçkilərin ədalətli keçirilməsinə qabaqcadan heç kimdə şübhə doğurmur. Çünki dövlət bütün namizədlərin seçki-qabağı kampaniyasını sərbəst və aktiv şəkildə həyata keçirməsi üçün hər bir şəraiti yaratmışdı. Müxalifət partiyalarının da bu və ya digər şəkildə prosesdə iştirak etməsi, siyasi mövqeyindən asılı olmayaraq bütün namizədlərə bərabər şəraiti yaradılması, eləcə də, hər bir namizədə demokratik tələblərə cavab verən təbliğat-təşviqat hüququnun verilməsi prosesin obyektiv keçirilməsi üçün lazım olan ilkin şəraiti yaradıb. Bunu ölkəmizdə seçkiöncəsi mühiti müşahidə edən müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar da yaratmış şəraitdən razı qaldıqlarını vurğulayırlar.

Daha bir mühüm məqam isə Yeni Azərbaycan Partiyasının seçki kampaniyasını ictimai marağa səbəb ola biləcək tərzdə keçirməsi oldu. Ancaq ortada daha bir amil kifayət qədər özünü göstərər ki, YAP namizədlərindən fərqli olaraq müxalifət namizədlərinin təbliğat kampaniyasında passivlik və yaradılan şəraitdən tam yararlanmama halları mövcuddur. Məsələn, hakim partiyanın namizədləri mediada geniş təbliğat işi aparırsa, müxalifət namizədləri bu istiqamətdə passivliyi ilə seçilir. Halbuki bütün namizədlərə bərabər şərait yaradılıb. Xalqın partiyasına çevrilmiş Yeni Azərbaycan Partiyası əvvəlki seçkilərdə olduğu kimi bu seçkilərdə də "Daha güclü Azərbaycan naminə" devizini seçərək, həm də qarşıda görülməli daha çox işlərin olduğunu sərgiləməklə yanaşı, Azərbaycanın dünya ölkələri arasında lider dövlətə çevrilməsi istiqamətində də addımlar atacağını göstərir. Məhz parlament seçkilərində əldə ediləcək zəfər və qalibiyyət də bu amili özündə kifayət qədər ehtiva edir.

Belə çıxır ki, iqtidar müxalifətin qalib gəlməsi üçün onlara imkan yaratmalıdır. Məgər bu, YAP-ın borcudur? Yaxud, kiminsə yarışda qalib gəlməsi üçün rəqib tərəfə ona imkan yaratmalıdır? Qərribə məntiq onların bütün bu məsələlərə nə qədər qeyri-ciddi yanaşdıqlarını göstərir. Əgər müxalifət partiyaları cəmiyyəti özlərinin haqlı olduğuna inandıra bilsəydilər, kiminsə seçkidə qələbə qazanma üçün şərait yaratmasına ehtiyac qalmazdı. 1993-cü ildə YAP-ın hakimiyyətə gəlməsi üçün o zaman hakimiyyətdə olan qüvvələr şərait yaratmışdılar? Bu imkanı Xalq Cəbhəsi, yoxsa Müsavatı yaratdı? Yaxud meydanlarda aksiyalar, mitinqlər etmək çağırış edilirdi? Bir məqamı unutmaq olmaz ki, qanunvericilik seçkidə iştirak edən bütün partiyalar üçündür.

Bir də tənqidçilik müxalifətçilik deyil. Yalnız tənqid əsasında heç bir partiya özünü təsdiq edə bilməz. Ona görə də Azərbaycan cəmiyyəti müxalifətin ciddiliyinə inanmır. Bu gün uğursuzluqlarını aksiyalar keçirməkdə görürlər, çox yanılırlar. Bir də müxalifət insanların əhəmiyyətli hissəsinin iştirak edəcəyi aksiya keçirmək iqtidarında olsaydı, çoxdan bunu etmişdi. Lakin müxalifət bu realığı hələ də dərk etmir. Unutmaq olmaz ki, iqtidarın da, müxalifətin də güc mənbəyi yalnız xalqın dəstəyidir, müxalifət isə bu birlikdən çoxdan kənarlaşdırılıb. Bunun günağını iqtidarda yox, özündə axtarmalıdır. Bütün bunlara baxmayaraq, 9 fevralda keçiriləcək parlament seçkiləri günün Azərbaycan demokratik dövlətçilik yolunda inamla irəlilədiyini bir daha sübut edəcək və bu seçki ölkəmizdə demokratiyanın növbəti qələbəsi kimi dəyərləndiriləcəkdir. Çünki yekun sözü məhz xalq deyir. Biz bunun dəfələrlə şahidi olmuşuq.

İNSAN HÜQUQLARININ POZULMASI: Ev köləliyi və qurbanların pozulması

Çox güman ki, ev köləliyi üçün insan alveri qurbanlarının əksəriyyəti heç vaxt müəyyən olunmur və ya onlara yardım göstərilir. Ev köləliyinə dair məlumatın olmaması və bunun başa düşülməməsi dövlətlərin və müvafiq peşədə çalışanların fəaliyyətini məhdudlaşdırır. Ev köləliyinin indikatorları ailə ilə birgə yaşama; Ailənin qalan üzvləri ilə birgə yemək yeməmə; Özəl yerin olmaması; Ümumi və ya qeyri-uyğun məkanda qalma; Hətta hələ də işgötürənin evində yaşasa da, işgötürən tərəfindən itkin düşmüş kimi məlumat verilmə; Sosial səbəblər üçün evi heç vaxt tərk etməmə və ya nadir hallarda tərk etmə; İşgötürən olmadan heç vaxt evi tərk etməmə; Yeməyə yalnız qida atqıntılarının verilməsi; Təhqirlərə, istismara, hədə-qorxulara və ya zorakılığa məruz qalma.

UNODC-nin 2014-cü il üçün Global Hesabatında deyilir ki, dilənçiliyə məcbur etmə üçün uşaq alveri bəzi yerlərdə böyük bir problemdir. Dilənçilik həm də yaşlı insanlar arasında artmaqdadır. Dilənçilik və xırda cinayətkarlığın indikatorları ictimai yerlərdə və ictimai nəqliyyatda dilənçilik etməyə meyilli olan uşaqlar, yaşlı insanlar və ya əlillər; Qanunsuz dərman (narkotik) daşınan və ya satan uşaqlar; Əlil etmənin nəticəsi olduğu güman edilən fiziki zədələr; Eyni milliyətdən və ya etnik mənsubiyyəti olan uşaqların yalnız bir neçə yaşlı insanla böyük qruplar şəklində hərəkət etməsi; Eyni milliyətdən və ya etnik mənsubiyyəti olan yaşlı insan tərəfindən tapılan müşayiətsiz azyaşlılar; İctimai nəqliyyatda qruplar şəklində hərəkət etmə; məsələn, onlar qatarlarda birgə hərəkət edə və enə bilərlər; Müəşəkkil cinayətkar dəstələrin əməllərində iştirak etmə; Eyni milliyətdən və etnik mənsubiyyəti olan üzvlərdən ibarət cinayətkar dəstələrə mənsubolma; Eyni yaşlı himayəçisi olan uşaqlardan ibarət böyük qrupların üzvlü olma; Kifayət qədər toplanma və ya oğurluq etməməyə görə cəzalanma cinayətkar dəstənin üzvləri ilə birgə yaşama; Təyinat ölkəyə cinayətkar dəstənin üzvləri ilə birgə getmə; Onların valideynləri olmayan yaşlı insanlarla dəstənin üzvləri kimi bir yerdə yaşama; Gündəlik iri qruplar şəklində və böyük məsafələrdə hərəkət etmə Cinayətkar dəstələrlə bağlı cinayətkarlığın yeni formalarının meydana çıxması; Qurban olduğu ehtimal edilən qrupun müəyyən müddət ərzində bir sıra ölkələr boyu hərəkət etdiyinə dair dəlillər; Ehtimal edilən istismarın başqa bir ölkədə dilənçiliyə və ya xırda cinayətkarlığa cəlb olunmalarına dair dəlillər.

İstismarın indikatorları istismar halını müəyyənləşdirmə və istismar anlayışına aydınlıq gətirmək üçün istismarın indikatorları mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu, xüsusilə, məcburi əmək üçün istismar hallarında uyğundur və belə olan halda əməyin istismarını və məcburi əməyi fərqləndirmək çətin ola bilər. Buna görə də, insan alveri indikatorlarından istifadə istismar halını müəyyənləşdirməyə kömək edə bilər. 121 Polşalı xadimə qa-

dınla bağlı il: Ölkə: Niderland Məhkəmə: Haaqa rayon Məhkəməsi: Məhkum etmə tarixi: 5 oktyabr 2007-ci il: İstismarın məqsədi: məcburi əmək və ya xidmətlər. Bu işdə, mütəhim insan alverinə kömək etməkdə və təhrik etməkdə təqsirləndirilir (ittiham nr.1) Hollandiya Cınayət Məcəlləsinin 273f (1)(I)(IV) və (VI) maddəsi). Mütəhim bir neçə polşalı qadını Niderlandda gəlmək və orada ev qulluqçusu kimi işləmək üçün cəlb etmiş və onlara xadimə kimi iş təşkil etmişdir. İzahlı Memorandumda deyilir ki, bu maddənin məqsədi üçün istismar dedikdə köləliyin müasir formaları nəzərdə tutulur. Qanunverici orqan istismar konsepsiyası üzrə əlavə anlayışın verilməsini məhkəmələrin öhdəsinə buraxmışdır. Bu məhkəmə belə bir fikirdədir ki, istismar konsepsiyasının izahı, istismarın əlaməti ola biləcək bir sıra (bununla bitməyərək) indikatorların sadalandığı Hollandiyalı Milli Məruzəçinin insan alverinə dair beşinci hesabatına uyğunlaşdırılmalıdır. Məhkəmə belə bir rəy vermişdir ki, burada aldadılma, pis iş şəraiti və xeyli asılılıqları göstərən məqamlar vardır. Buna baxmayaraq, Məhkəmənin qərarında əsas insan hüquqlarının pozulmasını təşkil edə biləcək həddən artıq işlədilmə vəziyyəti ilə bağlı heç bir sual yoxdur.

Uşaq alverinin müəyyənləşdirilməsi uşaq qurbanlar müəyyənləşdirilərkən, uşaq qurbanların xüsusi ehtiyaclarına cavab vermək, şərait təhlükəsiz olduqda onları öz vətənlərinə qaytarmaq və prosesin ləyaqətli tərzdə getməsinə və qayğı ilə və uşağın ən ümdə maraqlarına uyğun idarə olunmasını təmin etmək məqsədilə səylərin sosial işçi və ya uşaq müdafiə orqanları ilə əlaqələndirilməsi zəruri ola bilər. 122 3.4.1 Uşaq alverinin indikatorları insan alverinin uşaq qurbanlarının indikatorları Valideynləri və ya himayəçiləri ilə əlaqənin olmaması; Qorxudulmuş görkəm və ya öz yaşında olan uşaqlar üçün səciyyəvi olan davranışa uyğun gəlməyən tərzdə davranma; İşdən kənardə həmyaşlı dostların olmaması; Təhsilə çıxış imkanının olmaması; Oynamaq üçün vaxtın olmaması; Digər uşaqlardan ayrı və standartda uyğun olmayan yerlərdə yaşama; Ailənin digər üzvlərindən ayrı yemək yemə; Yemək üçün yalnız qida tullantılarının verilməsi; Uşaqlar üçün uyğun olmayan işə cəlb edilmə; Yaşlıların müşayiəti olmadan harasa getmə; Qohum olmayan şəxslərlə qrup şəklində harasa getmə; Adətdən fiziki əmək və ya cinsi xidmətlər göstərmək üçün geyinilən və uşağın ölçüsünə uyğunlaşdırılmış geyimin olması; Fahişəxanalar və fabriklər kimi qeyri-uyğun yerlərdə oyuncaqların, çarpayılardan və uşaq geyimlərinin olmaması; Yaşlı insan tərəfindən müşayiətsiz uşağın tapıldığına iddia edilməsi; Taksi çağırmaq üçün telefon nömrələrini gəzdirmə müşayiətsiz uşaqların aşkar olunması; Qanunsuz övladlığa götürülmə hallarının aşkar edilməsi. UNODC (2014) Mərkəzi Asiyanın hüquq-mühafizə heyətləri üçün insan alveri və miqrant qaçaqmalçılığı ilə bağlı hallara dair standart fəaliyyət

prosedurlarına dair əyani vəsait. səh.37 3.5 Qurbanlara yardım Qurbanlara yardım, AŞ Konvensiyasının 4-cü maddəsindəki qurban anlayışına uyğun olaraq, insan alveri nəticəsində istismarın bütün formalarının potensial qurbanları üçün təmin edilməlidir. İnsan alverinin potensial qurbanları ilə inam yaradan münasibətlər qurularək qurbana önəm verilən yaşama tətbiq edilərək, onlar müvafiq xidmətlərə yönəldilməli və onlara öz hüquqları barədə məlumat verilməlidir. Hər bir potensial qurbana onun işi, hüquqları və mümkün növbəti addımlar barədə tam məlumat verilməlidir. BMT-nin İnsan Alverinə dair Protokolun 2(b)-ci maddəsində deyilir ki, protokolun məqsədlərindən biri: (b) İnsan alveri qurbanlarının insan hüquqlarına tam hörmətlə yaşamaqla onları müdafiə etmək və onlara yardım göstərməkdən ibarətdir". Bu müddəə, BMT-nin İnsan Alverinə dair Protokolunda "İnsan alverinin qurbanlarına yardım" və onların müdafiəsi" üzrə öhdəlikləri müəyyənləşdirən 6-cı maddə ilə də dəstəklənir. Qurbanlara yardımın vacibliyi AŞ Konvensiyası və Aİ-nin 2011/36/EU nömrəli Direktivində də qeyd olunur. Bu beynəlxalq hüquqi sənədlərin hər ikisində, qurbanların insan hüquqlarını qorumaq üçün məcburi müddəaları təmin etməklə insan alverinə qarşı mübarizə aparmaq öhdəliyi təsbit edilir. Bu məcburi müddəalar həm transmilli, həm də daxildə, dövlətin sərhədləri hüduqlarında insan alverinə məruz qalmış qurbanlara tətbiq edilir. AŞ Konvensiyasının 1(b) maddəsində Konvensiyanın əsas məqsədlərindən biri qeyd olunur: insan alveri qurbanlarının hüquqlarının qorunması, qurbanların və şahidlərin müdafiə edilməsi üzrə hərtərəfli çərçivənin işlənilməsi, gender bərabərliyini təmin etməklə qurbanlara və şahidlərə kömək göstərilməsi, habelə səmərəli istintaqın və mühakimənin təmin edilməsi". Direktivin 11-ci maddəsində insan alveri qurbanlarına yardım və dəstəyin" anlayışı verilir və 12-ci maddə cinayət araşdırmasında və proseslərdə insan alveri qurbanlarının müdafiəsinin" anlayışı verilir. Qurbanların müdafiəsi qurbanların onların insan hüquqlarına hörmətlə yaşatılması hüququ vardır və onlar, öz müqəddəratını təyin etmə hüququ ilə, müdafiə, təhlükəsizlik və fərdi qayğı ilə təmin edilməlidirlər. Onlara tam məlumat verilməli, qurban tam və məlumatlı şəkildə razılığı alınmalı və onlara qarşı ayrıseçkiliyə yol verilməməlidir. Onların konfidensiallıq hüququna riayət edilməlidir. Qurbanların müdafiəsi həmişə prioritet məsələdir və cinayət araşdırmasına başlamazdan əvvəl hüquq-mühafizə işçiləri qurbanların müdafiəsinə vəziyyətlərdən çıxarılmasını və onların təhlükəsizliklərinin təmin olunması üçün nəzarət altına alınmalarını təmin etməlidirlər. Qurbanlar onların sosial, tibbi, fiziki, psixoloji və hüquqi ehtiyaclarının təmin edilməsi və onların bərpasına yardımın göstərilməsi və bunun sürətləndirilməsi üçün müdafiəyə ehtiyac duyurlar. Bütün mərhələlərdə onlara müəyyən imkanlar yaradılmalıdır. İlk olaraq, qurbanların gigiyena ehtiyaclarına,

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

o cümlədən onların geyim, qida və sanitariya ehtiyaclarına diqqət yetirilməlidir. Tələb olunduqda, onlara psixoloji və fiziki dəstək göstərilməli və vəziyyət barədə və onlarla bağlı nələrin olacağına dair onlara davamlı şəkildə məlumat verilməlidir.

ÜST-nin məlumatlarına görə hər il 15 yaşadək 41000 uşaq öldürülməsi halına rast gəlinir. Uşaqlara qarşı zorakılığın nəticəsi olan ölüm hallarının bir çox hissəsi sudə boğulma, yanıqlar, yıxılmalar hesabına yazıldığı üçün bu rəqəm problemin həqiqi miqyasını göstərmir. Həmçinin ÜST-nin məlumatlarına görə, bütün böyük əhalinin 25%-i uşaq yaşlarında zorakılığa məruz qaldıqlarını qeyd edir. Hər 5 qadımdan biri və hər 13 kişidən biri uşaq yaşlarında seksual zorakılığa məruz qaldıqlarını qeyd edirlər. Ümumiyyətlə, uşaq hüquqlarını pozan bütün hallar zorakılıq adlandırılır. BMT-nin Uşaq Hüquqları Haqqında Konvensiyasına görə uşağın yaşamaq, normal inkişafı üçün zəruri həyat səviyyəsinə malik olmaq, öz baxışları və fikrini sərbəst ifadə etmək, fikir, vicdan və din azadlığı, sərbəst surətdə mədəni həyatda iştirak etmək, iqtisadi istismardan müdafiə olunmaq, təhsil almaq, lazımı məlumat mürciət etmək, cinsi istismardan, suiistifadədən və etinasız münasibətlərdən müdafiə olunmaq hüquqları var. Uşaq hüquqlarının pozulmasına, o cümlədən, zorakılığa görə valideynlər, onları əvəz edənlər, ya da digər böyüklər inzibati, cinayət, ailə və ya mülki hüquqlar əsasında həm mədəni, həm də hüquqi baxımdan məsuliyyət daşıyır.

lar. BMT-nin Uşaq Hüquqları Haqqında Konvensiyası dünya dövlətləri tərəfindən zorakılığa qarşı aşığdakı tədbirlərin aparılmasını təvsiyə edir:

Hər bir uşağın yaşamaq hüququ var. Uşağın sağ qalması və sağlam inkişaf etməsi maksimal dərəcədə təmin edilməlidir. Hər bir uşağın şəxsi həyatı olmasına hüququ var. Uşaq onun həyatına özbaşına və ya qanunsuz müdaxilədən, şəraf və nüfuzuna, ailəsinə və evinə qəsd edilmədən qorunmalıdır. Hər bir uşağın səhiyyənin müəmməl xidmətlərindən istifadə etmək hüququ var. Xəstəliklərə və doyunca yeməməyə qarşı mübarizə təşkil olunmalıdır. Uşağın sağlam yaşaması üçün təmiz su, təmiz ətraf mühit təmin olunmalıdır. Hər bir uşağın fiziki, əqli, ruhi, mənəvi və sosial inkişafı üçün lazım olan həyat səviyyəsinə malik olmağa hüququ var. Uşaq cinsi istismarın bütün növlərindən qorunmalıdır. Qanunu pozan hər bir uşaq kobud rəftarın bütün növlərindən müdafiə olunmalıdır, o, böyük insanlarla bir cəza çəkmə müəssisəsində yerləşdirilməkdən və ailə üzvləri ilə münasibətdən məhrum edilməkdən qorunmalıdır. Kobud rəftar qurbanı olmuş hər bir uşağa özünə hörməti qaytarmaq üçün yardım göstərilməlidir. Zorakılığın qarşısının alınması multisektoral yaşama tələb edir, yəni bu fəaliyyətə hüquq mühafizə sisteminin, qəyyumluq və himayə orqanlarının, sosial və pedaqoji dairələrin, tibbi və psixoloji xidmətlərin əməkdaşları cəlb edilməlidirlər.

Vahid Öməröv,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

10 fevral

SƏS

Son səhifə

"Barselona" yeni hücumçu axtarır

"B arse-lona" yeni hücumçu axtarır. İspaniya mətbuatı xəbər verir ki, bu barədə komandanın 61 yaşlı baş məşqçisi Kike Setyen məlumat verib: "Hücumçu almağı planlaşdırırıq. Alacağımız oyunçu mümkün qədər universal olmalıdır. Belə bir futbolçu tapmaq asan olmayacaq. Bir neçə variant var. Komandaya kömək edə biləcək hücumçu lazımdır". Qeyd edək ki, Kataloniya təmsilçisinin hücumçuları Luis Suares və Usman Dembele zədəlidir.

Koronavirusa yoluxan ərəblərin sayı yeddiyə çatdı

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində (BƏƏ) daha iki koronavirusa yoluxma qeydə alınıb və beləliklə, Əmirliklərdə bu virusun daşıyıcılarının sayı yeddiyə çatıb. "Emirates" informasiya agentliyi xəbər verir ki, BƏƏ-nin Səhiyyə və Profilaktika Nazirliyi bununla bağlı fevralın 8-də məlumat yayıb.

Qeyd olunub ki, koronavirusa yoluxan insanlar Dünya Səhiyyə Təşkilatının standartlarına uyğun olaraq ölkəyə gələn şəxslərin müayinədən keçirilməsi zamanı aşkar ediliblər. Nazirlik bildirib ki, Çin və Filippin vətəndaşları olan xəstələr hazırda xüsusi palatada nəzarət altındadır və onlara lazımı tibbi yardım göstərilir.

Türkiyədə təhlükəli terrorçu məhv edilib

Türkiyənin təhlükəsizlik qüvvələrinin ölkə daxilində həyata keçirdiyi antiterror əməliyyatı nəticəsində PKK/KCK terror təşkilatının təhlükəli üzvlərindən olan Ömər Oran zərərsizləşdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən axtarılda olan "Bager" ləqəbli terrorçunun yaxalanması üçün 500 min lirə (təxminən 85 min ABŞ dolları) məbləğində mükafat nəzərdə tutulub. O, Ərzurum bölgəsində keçirilən antiterror əməliyyatında məhv edilib. Terrorçu zərərsizləşdirilən zaman silahlı olub.

Qripdən qorunmaq üçün ozon terapiyası çox faydalıdır. Ozon terapiyası immunitet sisteminin güclənməsi və gərmisidal təsiri ilə xəstəliyin inkişafına mane olur. Hamımız müntəzəm qidalanmaq, maye qəbulunu artırmaq, qrip əleyhinə vaksin almaq və mümkün qədər insanların çox olduğu yerlərdən uzaq durmaq kimi bir çox tədbirləri bilir. Ancaq zaman-zaman bunlar kifayət etməyə bilər.

Xüsusilə uşaqlar, yaşlılar, xroniki xəstəlikləri və immunitet sistemi zəif olanlarda xəstəliyin riskləri və ağırlaşmaları ciddi simptomlara səbəb ola bilər. Belə hallarda qrip kimi epidemiyalardan qorunmaq üçün ozon terapiyası ilə olduqca yaxşı nəticələr əldə etmək mümkündür.

Ozon toxuma oksigenləşməsini artırır, qan dövrəsinə tənzimləyir. Antioksidant təsiri insanı gücləndirir.

Ozon terapiyası qırmızı qan hüceyrələrinin elastikliyi artırır, kapilyarların keçməsinə sürətləndirir və oksigen çatışmazlığını aradan qaldırır. Həmçinin, dezinfeksiya və antimikrobiyal xüsusiyyətləri ilə bakteriya, virus və göbəkələri öldürür. Sürətlə böyüyən xərçəng hüceyrələrinin çoxalmasına və yayılmasına mane olur. Şiş hüceyrələrinin membranlarını qıraraq immunitet sisteminə təsir edir və şiş hüceyrələrinin çoxalmasını və yayılmasının qarşısını alır. Qaraciyər hüceyrələrini aktivləşdirərək, böyrəklərin işini tənzimləyir. Bədənimizdəki təbii ağrı kəsicilərin üzə çıxmasına kömək edir.

Tez-tez grip olanlar, bu yazını mütləq oxusun!

sına kömək edir.

Ozon Terapiyası terapevtik bir metod olaraq bir çox xəstəlikdə uğurla istifadə edilir.

Sızanaq və selülitin müalicəsində uğurlu nəticələr əldə etməyə kömək olur. Saç tökülməsi, qocalma, dəri xəstəlikləri, ekzemanın səbəb olduğu dəri infeksiyalarını müalicə edir. Tər qoxularının qarşısını alır. Qan, limfa və dəri hüceyrələrinə nüfuz edən ozon sayəsində toxumaların yaxşılaşması və özünü yeniləməsi sürətlənir./teleqraf

Bərdədə yol qəzası olub, bir qadın ölüb

Bərdədə ölümlə nəticələnən yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Bərdə rayonunun Alpud kəndinin ərazisində rayon sakini R.Qasimovun və Mingəçevir şəhər sakini N.Fərəcovun idarə etdikləri "VAZ" markalı iki avtomobil toqquşub. Nəticədə xəsarətlə xəstəxanaya yerləşdirilmiş R.Qasimovun avtomobilində olan səmşiş, həmyerlisi Adilə Əzizova orada ölüb. Hadisə ilə bağlı Baş İstintaq və Təhqiqat İdarəsi tərəfindən araşdırma aparılır.

Məşhur serialın aktyorları sevgili oldu

Tanınmış aktyor Engin Akyürek öz yarını tapıb. Türkiyə mətbuatı xəbər verir ki, daha öncə adı Cansu Dere və Bestemsu Özdemirle hallanan kino ulduzu "Sefirin kızı" serialında birlikdə çəkildiyi tərəf müqabili Tülin Yazkanla görüşməyə başlayıb. Cütlüyü Taksim küçələrində əl-ələ tutub gəzərək görənələr olub. Qeyd edək ki, Engin Akyürek 38, Tülin Yazkanın isə 29 yaşına var.

Boksçularımız beynəlxalq turnirdə 8 medal qazanıblar

Qazaxıstanın Ust-Kamenogorsk şəhərində yeniyetmə boksçular arasında beynəlxalq turnir keçirilib. Yarışda ev sahibləri ilə yanaşı, Azərbaycan, Özbəkistan, Monqolustan və Qırğızistan yığmaları da qüvvələrini sınayıblar. Azərbaycan Boks Federasiyasından verilən məlumata görə, turnirə baş məşqçi Vaqif Kazımovun rəhbərliyi altında 12 boksçu ilə qatılan milli komandamız 3 qızıl, 1 gümüş və 4 bürünc medal qazanıb.

Yığmamızın heyətində Kamil Babayev (52 kq), Zaur Qəhrəmanov (57 kq) və Murad Məhərrəmov (75 kq) bütün rəqiblərinə qalib gələrək, fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıblar. Finalda məğlub olan Tural Sarıyev (50 kq) isə ikinci yeri tutub. Digər boksçularımız - Elgün Babayev (48 kq), Taci Tağızadə (57 kq), Rza Rzazadə (70 kq) və Nicat Qurbanov (66 kq) bürünc medalla kifayətləniblər.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62**

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yayılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 4600